

www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY

Research Article /Araştırma Makalesi

TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nin Medya ve Dijital Okuryazarlık İçerikleri Üzerine Nitel Bir Analiz

A Qualitative Analysis of Media and Digital Literacy Content in the TRT Children's Parent Academy

İsmail Kaplan* - Merve Şentöregil**

Abstract: Advancements in information technology and the increasing use of media necessitate contemporary parents acquire new skills different than previous generations. Modern parents are required to make decisions on issues, such as which and how technological tools are used by them and their children, what type of content they will produce or consume, and how to protect themselves against online risks. At this juncture, digital and media literacy have become prerequisites for maintaining online practices for both children and adults. Universities, public institutions, and non-governmental organizations are conducting activities to promote conscious media use. In Türkiye, the public broadcaster TRT, through its "Parent Academy" launched in 2022, informs parents on various topics related to child development and equip them with media literacy skills. This study qualitatively analyzed 127 contents on the TRT Children Parent Academy website about media and digital technologies. The results show that the contents inform parents about the use of technological devices, beneficial/harmful content, digital games, artificial intelligence, and social media. However, more than half of these contents focus on the negative aspects of media and digital technologies, consequently emphasizing risks, harms, and threats. The study determined that the informative articles on increasing media use and online risks primarily focus on children, with little mention of issues adults also struggle with, such as excessive screen time or social media addiction. Regarding the prominent digital parenting styles featured, an active co-use strategy ranks first. Interaction restrictions, technical restrictions, and monitoring digital activities are the other recommended styles. While the study finds TRT Children Parent Academy's effort to enhance media literacy significant and necessary, it recommends balancing the dominant risk/harm/threat discourse with a greater focus on potential benefits and opportunities. It also suggests addressing online risks as issues concerning parents as much as children and increasing the content directed at adult-specific challenges.

* Corresponding Author: Asst. Prof. Dr., Anadolu University, Faculty of Communication Sciences, Department of New Media

Sorumlu Yazar: Dr. Öğr. Üyesi, Anadolu Üniversitesi, İletişim Bilimleri Fakültesi, Yeni Medya ve İletişim Bölümü

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-2286-5190>

ismailkaplan@anadolu.edu.tr

** Asst. Prof. Dr., Süleyman Demirel University, Faculty of Communication, Department of Journalism

Dr. Öğr. Üyesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-7576-0376>

mervesentoregil@sdu.edu.tr

Cite as/ Atıf: Kaplan, İ. & Şentöregil, M. (2026). A qualitative analysis of media and digital literacy content in the TRT children's parent academy / TRT çocuk ebeveyn akademisi'nin medya ve dijital okuryazarlık içerikleri üzerine nitel bir analiz. *Turkish Studies*, 21(Ö1), 1955-1998. [Special Issue Dedicated to Prof. Dr. Mahmut Özer]. Ankara Bilim University Publications. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.88874>

Received/Geliş: 11 December/Aralık 2025

Accepted/Kabul: 15 September/Eylül 2026

Published/Yayın: 20 September/Eylül 2026

Checked by plagiarism software

Keywords: Communication Studies, New Media, Digital Media, Digital Parenting, Media Literacy, Content Analysis.

Öz: Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler ve medya kullanımının gün geçtikçe artması günümüz ebeveynlerinin önceki kuşakların gündeminde olmayan yeni beceriler edinmesini zorunlu kılmaktadır. Yeni nesil ebeveynler hem kendilerinin hem de çocuklarının hangi teknolojik araçları ne kadar kullanacakları, ne tür içerikler üretecekleri ya da tüketecekleri, çevrimiçi risklere karşı nasıl korunacakları gibi pek çok konuda karar almak durumundadır. Bu noktada dijital okuryazarlık ve medya okuryazarlığı çocuklar ve yetişkinler için çevrimiçi pratiklerinin sağlıklı şekilde sürdürülebilmesinin ön koşulu haline gelmiştir. Dünyada ve Türkiye’de üniversiteler, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları bilinçli medya kullanımını sağlamaya yönelik faaliyetler sürdürmektedir. Türkiye’de kamu yayıncılığı yapan TRT, 2022 yılında hayata geçirdiği “Ebeveyn Akademisi”yle ebeveynleri çocuk gelişimine dair farklı konularda bilgilendirmekte, aynı zamanda ebeveynlere medya okuryazarlığı becerileri kazandırmayı hedeflemektedir. Bu çalışmada TRT Ebeveyn Akademisi’nin internet sitesindeki medya ve dijital teknolojilerin kullanımı ile ilgili 127 içerik nitel yaklaşımla analiz edilmiştir. Sonuçlar TRT Ebeveyn Akademisi’ndeki içeriklerin ebeveynleri başta teknolojik cihazların kullanımı, faydalı/zararlı içerikler, dijital oyunlar, yapây zeka ve sosyal medya gibi konularda bilgilendirdiğini ortaya koymaktadır. Ancak bu içeriklerin yarısından fazlasında medyanın ve dijital teknolojilerin olumsuz tarafına odaklanıldığı, buna bağlı olarak risk/zarar/tehdit vurgusunun öne çıkarıldığı da görülmüştür. Çalışmada ayrıca artan medya kullanımı ve çevrimiçi risklere dair bilgilendirici ve uyarıcı nitelikteki yazıların odak noktasının çocuklar olduğu; aşırı ekran tüketimi, sosyal medya bağımlılığı gibi yetişkinlerin de baş etmekte zorlandığı sorunlara çok az değinildiği saptanmıştır. İçeriklerde öne çıkan dijital ebeveynlik stillerine bakıldığında aktif birlikte kullanım stratejisi ilk sırada yer almaktadır. Ayrıca etkileşim kısıtlamaları, teknik kısıtlamalar ve dijital aktivitelerin izlenmesi de tavsiye edilen diğer dijital ebeveynlik stilleri arasındadır. Çalışma TRT Ebeveyn Akademisi’nin medya okuryazarlığını artırmaya yönelik çabasını önemli ve gerekli bulmakla birlikte içeriklerde baskın olan risk/zarar/tehdit söyleminin dengelenerek potansiyel fayda ve fırsatlara daha fazla odaklanılmasını, ayrıca çevrimiçi risklerin çocuklar kadar ebeveynleri de ilgilendiren sorunlar olarak ele alınmasını ve bu bu konudaki içeriklerin artırılmasını tavsiye etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İletişim Çalışmaları, Yeni Medya, Dijital Medya, Dijital Ebeveynlik, Medya Okuryazarlığı, İçerik Analizi.

Structured Abstract:

Digital technologies have a significant position for everyone today. The internet, mobile devices, digital games and social media are transforming the way people learn, have fun and socialize. This transformation also necessitates a new definition of parenting roles. Today, parents are not only responsible for protecting their children from online risks. They are also responsible for the efficient use of the opportunities offered by digital environments. In this context, digital parenting has become one of the main components of the concept of parenting. Digital parenting refers to the guidance provided by parents to their children to use media and technologies in a safe, informed and balanced manner. One of the public initiatives in this field in Türkiye is the TRT Children Parent Academy.

The purpose of this study is to examine the media and digital technology themed content on the website of TRT Children Parent Academy. The study aims to reveal which digital parenting styles are emphasized in these contents. The study also examines how the risks and opportunities of digital technologies are framed. The study seeks answers to the following questions: Which digital parenting styles are emphasized in TRT Children Parent Academy? How are the risks and opportunities balanced in the content?

The theoretical framework of the study is based on the literature about digital parenting and parental mediation. Digital parenting refers to the responsibility of parents to direct their children's experiences in digital environments. This concept shows the maintenance of traditional parenting roles in a digital context. The parental mediation model developed by Livingstone and Helsper is one of the main approaches in this field. The model explains parenting strategies under four categories: active co-use, interaction restrictions, technical restrictions and monitoring. In the literature, it is seen that parents mostly adopt risk-oriented approaches. Digital technologies are often discussed as threats. The concept of media panic defines that situation. This study aims to contribute to the literature by examining the extent to which the content of TRT Children Parent Academy overlaps with these theoretical framework.

The study was conducted in a qualitative approach and it's designed as content analysis. The sample of the study consists of 127 media-themed content published on the TRT Children Parent Academy website. These contents were published between January 2022 and October 2025. 80 of the contents are articles and 47 are videos. During the data collection, all categories on the platform were searched. Contents related to media and digital technologies were identified and chosen as sample. Then, coding template was developed for the research. The content was coded in terms of date, discourse emphasis, media type, information source and digital parenting styles. Coding was conducted by two researchers and a high level of coder agreement was achieved. The data were analyzed using thematic analysis. The findings were interpreted with the research questions.

Findings show that a significant part of the content in TRT Children Parent Academy contains risk and threat messages. Digital technologies are mostly presented as harmful for children in more than half of the content. This is consistent with the risk-centered digital parenting approach defined in the literature.

When the digital parenting styles were examined, it was seen that the most frequently emphasized approach was active co-use. This approach emphasizes the guidance role of the parent. However, interaction restrictions and technical restrictions were also significantly emphasized. This finding shows that a parenting approach based on supervision and control is strongly represented in the content.

Most of the content focuses on children's media use. Parents' own digital habits were addressed in a limited number of contents. Digital parenting is only addressed from a child-centered perspective in TRT Children Parent Academy. However, the literature reveals that parents' digital behaviors constitute a strong role model for children. The limited focus on adults' media practices may weaken the platform's potential to promote digital parenting strategies.

The study shows that TRT Children Parent Academy provides an important public service in the field of digital literacy for parents. The platform informs parents and raises awareness with its expert-based content. However, the risk-centered discourse and content about threats needs to be balanced with supportive messages. It is recommended to give more space to the educational and social opportunities offered by digital technologies. At this point, it is recommended to increase the number of specific contents for different age groups. It is also important to increase the number of content on parents' own digital practices. This study also

offers new research areas for examining digital parenting discourses in other institutional contexts. Future studies may also use comparative approaches to examine how digital parenting is framed across different platforms.

Keywords: Communication Studies, New Media, Digital Media, Digital Parenting, Media Literacy, Content Analysis.

ملخص منظم:

تحتل التقنيات الرقمية مكانة مهمة في حياة الجميع اليوم. فالإنترنت والأجهزة المحمولة والألعاب الرقمية ووسائل التواصل الاجتماعي تعمل على تغيير الطريقة التي يتعلم بها الناس ويستمتعون ويتواصلون اجتماعيًا. ويستلزم هذا التحول أيضًا إعادة تعريف أدوار الأبوة والأمومة. اليوم، لم يعد الآباء مسؤولين فقط عن حماية أطفالهم من المخاطر التي تنطوي عليها الإنترنت، بل أصبحوا مسؤولين أيضًا عن الاستفادة الفعالة من الفرص التي توفرها البيئات الرقمية. وفي هذا السياق، أصبح «التربية الرقمية» أحد المكونات الرئيسية لمفهوم التربية. وتشير التربية الرقمية إلى التوجيه الذي يقدمه الآباء لأطفالهم لاستخدام وسائل الإعلام والتقنيات «للأطفال والآباء TRT بطريقة آمنة وواعية ومتوازنة. ومن بين المبادرات العامة في هذا المجال في تركيا «أكاديمية

الغرض من هذه الدراسة هو فحص المحتوى الذي يتناول موضوعات وسائل الإعلام والتكنولوجيا الرقمية على الموقع للأبوين والأطفال. وتهدف الدراسة إلى الكشف عن أنماط التربية الرقمية التي يتم التركيز عليها في هذه TRT الإلكترونية لأكاديمية المحتويات. كما تبحث الدراسة في كيفية تصوير مخاطر وفرص التكنولوجيا الرقمية. وتسعى الدراسة إلى الإجابة عن الأسئلة للأبوين والأطفال؟ وكيف يتم تحقيق التوازن بين TRT التالية: ما هي أنماط التربية الرقمية التي يتم التركيز عليها في أكاديمية المخاطر والفرص في المحتوى؟

يستند الإطار النظري للدراسة إلى الأدبيات المتعلقة بتربية الأبناء في العصر الرقمي ووساطة الوالدين. تشير «تربية الأبناء في العصر الرقمي» إلى مسؤولية الوالدين عن توجيه تجارب أطفالهم في البيئات الرقمية. ويظهر هذا المفهوم استمرار أدوار التربية التقليدية في السياق الرقمي. ويُعد نموذج «وساطة الوالدين» الذي طوره ليفينغستون وهيلسبير أحد النهج الرئيسية في هذا المجال. ويشرح النموذج استراتيجيات تربية الأبناء ضمن أربع فئات: الاستخدام المشترك للنشاط، وقيود التفاعل، والقيود التقنية والمراقبة. يتضح من الأدبيات أن الآباء والأمهات يتبنون في الغالب مناهج موجهة نحو المخاطر. وغالبًا ما تُناقش التقنيات الرقمية باعتبارها تهديدات. ويُعرّف مفهوم «ذعر وسائل الإعلام» هذه الحالة. تهدف هذه الدراسة إلى المساهمة في الأدبيات من خلال للأبوين والأطفال» مع هذا الإطار النظري TRT فحص مدى تداخل محتوى «أكاديمية

أُجريت الدراسة باتباع نهج نوعي، وصُممت على شكل تحليل محتوى. تتألف عينة الدراسة من 127 محتوى متعلقًا وقد نُشرت هذه المحتويات «TRT Children Parent Academy» بوسائل الإعلام نُشرت على الموقع الإلكتروني لأكاديمية في الفترة ما بين يناير 2022 وأكتوبر 2025. وتضم العينة 80 مقالًا و47 مقطع فيديو. وأثناء جمع البيانات، تم البحث في جميع الفئات الموجودة على المنصة. وتم تحديد المحتويات المتعلقة بوسائل الإعلام والتقنيات الرقمية واختيارها كعينة. ثم تم تطوير نموذج ترميز خاص بالبحث. تم ترميز المحتوى من حيث التاريخ، وتركيز الخطاب، ونوع الوسيلة الإعلامية، ومصدر المعلومات، وأنماط التربية الرقمية. أجرى الترميز باحثان وتم تحقيق مستوى عالٍ من التوافق بينهما. تم تحليل البيانات باستخدام التحليل الموضوعي وتم تفسير النتائج في ضوء أسئلة البحث.

للأطفال والآباء» يحتوي على رسائل تتعلق بالمخاطر TRT تُظهر النتائج أن جزءًا كبيرًا من المحتوى في «أكاديمية والتهديدات. يُقدّم استخدام التكنولوجيا الرقمية في الغالب على أنه ضار بالأطفال في أكثر من نصف المحتوى. ويتوافق هذا مع نهج التربية الرقمية المتمحور حول المخاطر المحدد في الأدبيات

«وعند دراسة أنماط التربية الرقمية، لوحظ أن النهج الذي تم التأكيد عليه بشكل متكرر هو «الاستخدام المشترك للنشاط ويؤكد هذا النهج على دور الوالدين التوجيهي. ومع ذلك، تم أيضًا التأكيد بشكل كبير على قيود التفاعل والقيود التقنية. وتُظهر هذه النتيجة أن نهج التربية القائمة على الإشراف والرقابة ممثل بقوة في المحتوى

يركز معظم المحتوى على استخدام الأطفال لوسائل الإعلام. ولم يتم تناول العادات الرقمية للآباء والأمهات إلا في عدد للأهل والأطفال». ومع TRT محدود من المحتويات. ولا يتم تناول التربية الرقمية من منظور يركز على الطفل إلا في «أكاديمية ذلك، تكشف الأدبيات أن السلوكيات الرقمية للآباء والأمهات تشكل نموذجًا قويًا يحتذى به للأطفال. وقد يؤدي التركيز المحدود على ممارسات البالغين في استخدام وسائل الإعلام إلى إضعاف قدرة المنصة على تعزيز استراتيجيات التربية الرقمية

للأهل والأطفال» تقدم خدمة عامة مهمة في مجال التنقيف الرقمي للآباء والأمهات TRT تُظهر الدراسة أن «أكاديمية تعمل المنصة على إعلام الآباء والأمهات وزيادة وعيهم من خلال محتواها الذي يعتمد على خبراء. ومع ذلك، فإن الخطاب الذي

يركز على المخاطر والمحتوى المتعلق بالتهديدات يحتاج إلى التوازن مع الرسائل الداعمة. يُوصى بإيلاء مساحة أكبر للفرص التعليمية والاجتماعية التي توفرها التقنيات الرقمية. وفي هذه المرحلة، يُوصى بزيادة عدد المحتويات المخصصة لمختلف الفئات العمرية. ومن المهم أيضًا زيادة عدد المحتويات المتعلقة بالممارسات الرقمية الخاصة بالآباء والأمهات أنفسهم. كما توفر هذه الدراسة مجالات بحثية جديدة لدراسة خطابات التربية الرقمية في سياقات مؤسسية أخرى. ويمكن للدراسات المستقبلية أيضًا استخدام مناهج مقارنة لدراسة كيفية تأطير التربية الرقمية عبر المنصات المختلفة.

الكلمات المفتاحية: دراسات الاتصال، وسائل الإعلام الجديدة، وسائل الإعلام الرقمية، التربية الرقمية، الثقافة الإعلامية تحليل المحتوى

Résumé Structuré:

Les technologies numériques occupent aujourd'hui une place prépondérante dans la vie de chacun. Internet, les appareils mobiles, les jeux vidéo et les réseaux sociaux transforment la manière dont les gens apprennent, se divertissent et nouent des relations sociales. Cette transformation impose également de redéfinir les rôles parentaux. Aujourd'hui, les parents ne sont pas seulement chargés de protéger leurs enfants contre les risques en ligne. Ils doivent également veiller à ce que ceux-ci tirent pleinement parti des opportunités offertes par les environnements numériques. Dans ce contexte, la parentalité numérique est devenue l'un des principaux volets du concept de parentalité. La parentalité numérique désigne l'accompagnement apporté par les parents à leurs enfants afin qu'ils utilisent les médias et les technologies de manière sûre, éclairée et équilibrée. L'Académie des parents et des enfants de la TRT constitue l'une des initiatives publiques menées dans ce domaine en Turquie.

L'objectif de cette étude est d'examiner les contenus consacrés aux médias et aux technologies numériques sur le site web de l'Académie des parents et des enfants de la TRT. L'étude vise à mettre en évidence les styles de parentalité numérique mis en avant dans ces contenus. Elle examine également la manière dont les risques et les opportunités liés aux technologies numériques sont présentés. L'étude cherche à répondre aux questions suivantes : quels styles de parentalité numérique sont mis en avant au sein de l'Académie des parents et des enfants de la TRT ? Comment les risques et les opportunités sont-ils équilibrés dans ces contenus ?

Le cadre théorique de l'étude s'appuie sur la littérature consacrée à la parentalité numérique et à la médiation parentale. La parentalité numérique désigne la responsabilité des parents d'orienter les expériences de leurs enfants dans les environnements numériques. Ce concept met en évidence le maintien des rôles parentaux traditionnels dans un contexte numérique. Le modèle de médiation parentale développé par Livingstone et Helsper constitue l'une des principales approches dans ce domaine. Ce modèle classe les stratégies parentales en quatre catégories : l'utilisation conjointe active, les restrictions d'interaction, les restrictions techniques et la surveillance. Dans la littérature, on constate que les parents adoptent principalement des approches axées sur les risques. Les technologies numériques sont souvent présentées comme des menaces. Le concept de « panique médiatique » définit cette situation. Cette étude vise à contribuer à la littérature en examinant dans quelle mesure le contenu de la TRT Children Parent Academy recoupe ce cadre théorique.

L'étude a été menée selon une approche qualitative et s'articule autour d'une analyse de contenu. L'échantillon de l'étude est constitué de 127 contenus sur le thème des médias publiés sur le site web de la TRT Children Parent Academy. Ces contenus ont été publiés entre janvier 2022 et octobre 2025. Parmi eux, 80 sont des articles et 47 sont des vidéos. Lors de la collecte des données, toutes les catégories de la plateforme ont été passées au crible. Les contenus liés aux médias et aux technologies numériques ont été identifiés et sélectionnés comme échantillon. Un modèle de codage a ensuite été élaboré pour la recherche. Les contenus ont été codés en fonction de la date, de l'orientation du discours, du type de média, de la source d'information et des styles de parentalité numérique. Le codage a été réalisé par deux chercheurs et un niveau élevé de concordance entre les codeurs a été atteint. Les données ont été analysées à l'aide d'une analyse thématique. Les résultats ont été interprétés à la lumière des questions de recherche.

Les résultats montrent qu'une part significative des contenus de la TRT Children Parent Academy contient des messages mettant en avant les risques et les menaces. Dans plus de la moitié des contenus, les

technologies numériques sont principalement présentées comme nocives pour les enfants. Ce constat correspond à l'approche parentale numérique axée sur les risques telle qu'elle est définie dans la littérature.

L'examen des styles parentaux numériques a révélé que l'approche la plus fréquemment mise en avant était la « co-utilisation active ». Cette approche met l'accent sur le rôle d'accompagnement du parent. Cependant, les restrictions en matière d'interaction et les restrictions techniques ont également été largement mises en avant. Ce résultat montre qu'une approche parentale fondée sur la supervision et le contrôle est fortement représentée dans le contenu.

La plupart des contenus se concentrent sur l'utilisation des médias par les enfants. Les habitudes numériques des parents eux-mêmes n'ont été abordées que dans un nombre limité de contenus. L'éducation parentale numérique n'est abordée sous un angle centré sur l'enfant que dans la TRT Children Parent Academy. Or, la littérature révèle que les comportements numériques des parents constituent un modèle fort pour les enfants. L'attention limitée portée aux pratiques médiatiques des adultes pourrait affaiblir le potentiel de la plateforme à promouvoir des stratégies d'éducation parentale numérique.

L'étude montre que la « TRT Children Parent Academy » fournit un service public important dans le domaine de l'éducation numérique destinée aux parents. La plateforme informe les parents et les sensibilise grâce à ses contenus élaborés par des experts. Cependant, le discours axé sur les risques et les contenus traitant des menaces doivent être contrebalancés par des messages de soutien. Il est recommandé d'accorder davantage de place aux opportunités éducatives et sociales offertes par les technologies numériques. À ce stade, il est recommandé d'augmenter le nombre de contenus spécifiques destinés aux différentes tranches d'âge. Il est également important d'accroître le nombre de contenus portant sur les pratiques numériques des parents eux-mêmes. Cette étude propose également de nouveaux axes de recherche pour examiner les discours sur la parentalité numérique dans d'autres contextes institutionnels. De futures études pourraient également recourir à des approches comparatives pour examiner comment la parentalité numérique est présentée sur différentes plateformes.

Mots-clés : Sciences de la communication, Nouveaux médias, Médias numériques, Parentalité numérique, Éducation aux médias, Analyse de contenu.

Resumen Estructurado:

Las tecnologías digitales ocupan hoy en día un lugar destacado en la vida de todos. Internet, los dispositivos móviles, los videojuegos y las redes sociales están transformando la forma en que las personas aprenden, se divierten y socializan. Esta transformación también exige una nueva definición de los roles de los padres. Hoy en día, los padres no solo son responsables de proteger a sus hijos de los riesgos en línea, sino que también deben velar por el uso eficiente de las oportunidades que ofrecen los entornos digitales. En este contexto, la crianza digital se ha convertido en uno de los componentes principales del concepto de crianza. La crianza digital se refiere a la orientación que los padres proporcionan a sus hijos para que utilicen los medios de comunicación y las tecnologías de forma segura, informada y equilibrada. Una de las iniciativas públicas en este ámbito en Turquía es la Academia para Padres e Hijos de TRT.

El objetivo de este estudio es examinar los contenidos relacionados con los medios de comunicación y las tecnologías digitales que aparecen en la página web de la Academia para Padres e Hijos de TRT. El estudio pretende revelar qué estilos de crianza digital se destacan en dichos contenidos. Asimismo, analiza cómo se plantean los riesgos y las oportunidades de las tecnologías digitales. El estudio busca respuestas a las siguientes preguntas: ¿Qué estilos de crianza digital se destacan en la Academia para Padres e Hijos de TRT? ¿Cómo se equilibran los riesgos y las oportunidades en los contenidos?

El marco teórico del estudio se basa en la bibliografía sobre la crianza digital y la mediación parental. La crianza digital se refiere a la responsabilidad de los padres de orientar las experiencias de sus hijos en entornos digitales. Este concepto pone de manifiesto el mantenimiento de los roles parentales tradicionales en un contexto digital. El modelo de mediación parental desarrollado por Livingstone y Helsper es uno de los principales enfoques en este ámbito. El modelo explica las estrategias de crianza en cuatro categorías: uso conjunto activo, restricciones de interacción, restricciones técnicas y supervisión. En la bibliografía se observa que los padres adoptan mayoritariamente enfoques orientados al riesgo. Las tecnologías digitales suelen

abordarse como amenazas. El concepto de «pánico mediático» define esa situación. El presente estudio pretende contribuir a la bibliografía examinando en qué medida el contenido de la «TRT Children Parent Academy» coincide con este marco teórico.

El estudio se llevó a cabo con un enfoque cualitativo y se diseñó como un análisis de contenido. La muestra del estudio está compuesta por 127 contenidos relacionados con los medios de comunicación publicados en la página web de la «TRT Children Parent Academy». Estos contenidos se publicaron entre enero de 2022 y octubre de 2025. De ellos, 80 son artículos y 47 son vídeos. Durante la recopilación de datos, se realizaron búsquedas en todas las categorías de la plataforma. Se identificaron los contenidos relacionados con los medios de comunicación y las tecnologías digitales y se seleccionaron como muestra. A continuación, se desarrolló una plantilla de codificación para la investigación. El contenido se codificó en función de la fecha, el énfasis del discurso, el tipo de medio, la fuente de información y los estilos de crianza digital. La codificación la llevaron a cabo dos investigadores y se logró un alto nivel de concordancia entre los codificadores. Los datos se analizaron mediante un análisis temático. Los resultados se interpretaron a la luz de las preguntas de investigación.

Los resultados muestran que una parte significativa del contenido de la TRT Children Parent Academy contiene mensajes sobre riesgos y amenazas. En más de la mitad de los contenidos, las tecnologías digitales se presentan principalmente como perjudiciales para los niños. Esto concuerda con el enfoque de crianza digital centrado en el riesgo definido en la bibliografía.

Al examinar los estilos de crianza digital, se observó que el enfoque más frecuentemente destacado era el «uso conjunto activo». Este enfoque hace hincapié en el papel orientador de los padres. Sin embargo, también se destacaron de manera significativa las restricciones de interacción y las restricciones técnicas. Este hallazgo muestra que en el contenido está muy presente un enfoque de crianza basado en la supervisión y el control.

La mayor parte del contenido se centra en el uso que los niños hacen de los medios de comunicación. Los propios hábitos digitales de los padres solo se abordaron en un número limitado de contenidos. La crianza digital solo se aborda desde una perspectiva centrada en el niño en la TRT Children Parent Academy. Sin embargo, la literatura especializada revela que los comportamientos digitales de los padres constituyen un importante modelo a seguir para los niños. La escasa atención prestada a las prácticas de los adultos en el uso de los medios de comunicación puede debilitar el potencial de la plataforma para promover estrategias de crianza digital.

El estudio muestra que la «TRT Children Parent Academy» presta un importante servicio público en el ámbito de la alfabetización digital para padres. La plataforma informa a los padres y les sensibiliza con sus contenidos elaborados por expertos. Sin embargo, el discurso centrado en los riesgos y los contenidos sobre amenazas deben equilibrarse con mensajes de apoyo. Se recomienda dar más espacio a las oportunidades educativas y sociales que ofrecen las tecnologías digitales. En este momento, se recomienda aumentar el número de contenidos específicos para los distintos grupos de edad. También es importante aumentar el número de contenidos sobre las propias prácticas digitales de los padres. Este estudio ofrece asimismo nuevas áreas de investigación para examinar los discursos sobre la crianza digital en otros contextos institucionales. Los estudios futuros también podrían utilizar enfoques comparativos para examinar cómo se enmarca la crianza digital en las diferentes plataformas.

Palabras clave: Estudios de la comunicación, nuevos medios, medios digitales, crianza digital, alfabetización mediática, análisis de contenido.

结构化摘要:

数字技术在当今每个人的生活中都占据着重要地位。互联网、移动设备、数字游戏和社交媒体正在改变人们学习、娱乐和社交的方式。这种转变也要求我们对父母的角色进行重新定义。如今，父母不仅有责任保护子女免受网络风险的侵害，还需确保子女能够有效利用数字环境带来的机遇。在此背景下，数字育儿已成为育儿理念的主要组成部分之一。数字育儿是指父母引导子女以安全

、明智且平衡的方式使用媒体和技术的过程。土耳其在该领域的一项公共倡议是“TRT 儿童家长学院”。

本研究旨在考察 TRT 儿童家长学院网站上以媒体和数字技术为主题的内容，旨在揭示这些内容中强调了哪些数字育儿风格，并探讨数字技术的风险与机遇是如何被呈现的。本研究试图回答以下问题：TRT 儿童家长学院强调哪些数字育儿风格？内容中如何平衡风险与机遇？

本研究的理论框架基于关于数字育儿和家长中介作用的文献。数字育儿指父母引导子女在数字环境中体验的责任。这一概念体现了传统育儿角色在数字语境中的延续。利文斯通（Livingstone）和赫尔斯巴（Helsper）提出的家长中介模型是该领域的主要理论框架之一。该模型将育儿策略分为四类：主动共同使用、互动限制、技术限制和监控。现有文献表明，父母大多采用以风险为导向的方法。数字技术常被视为威胁，这种现象可归因于“媒体恐慌”的概念。本研究旨在通过考察 TRT 儿童家长学院的内容与上述理论框架的重合程度，为相关文献研究做出贡献。

本研究采用定性研究方法，并设计为内容分析法。研究样本包括 TRT 儿童家长学院网站上发布的 127 篇以媒体为主题的内容。这些内容发布于 2022 年 1 月至 2025 年 10 月期间，其中 80 篇为文章，47 篇为视频。在数据收集过程中，对平台上的所有分类进行了检索，筛选出与媒体和数字技术相关的内容作为样本，随后为研究制定了编码模板。内容编码维度包括发布日期、话语重点、媒体类型、信息来源及数字育儿风格。编码工作由两名研究人员共同完成，并达成了高度一致。数据采用主题分析法进行分析，研究结果结合研究问题进行了解读。

研究结果表明，TRT 儿童家长学院网站上的内容中，相当一部分包含风险与威胁信息。在超过一半的内容中，数字技术大多被呈现为对儿童有害。这与文献中定义的以风险为中心的 digital parenting 方法一致。

在考察数字育儿风格时发现，最常被强调的方法是“积极共同使用”。该方法强调父母的引导作用。然而，“互动限制”和“技术限制”也得到了显著强调。这一发现表明，基于监督和控制的育儿方法在内容中占据了重要地位。

大部分内容聚焦于儿童的媒体使用情况。仅有少数内容涉及家长自身的数字习惯。在 TRT 儿童家长学院中，数字育儿仅从以儿童为中心的视角进行探讨。然而，文献表明，家长的数字行为对儿童具有强大的示范作用。对成年人媒体行为关注不足，可能会削弱该平台推广数字育儿策略的潜力。

研究表明，“TRT 儿童家长学院”在家长数字素养领域提供了一项重要的公共服务。该平台通过专家主导的内容向家长传递信息并提高其意识。然而，以风险为中心的论述及关于威胁的内容，需要与支持性信息保持平衡。建议为数字技术所提供的教育和社会机遇留出更多空间。目前，建议增加针对不同年龄段的具体内容数量。同时，增加关于家长自身数字行为的内容数量也至关重要。本研究还为在其他制度背景下考察数字育儿话语提供了新的研究方向。未来研究也可采用比较研究方法，探讨不同平台上数字育儿话语的构建方式。

关键词：传播学、新媒体、数字媒体、数字育儿、媒体素养、内容分析。

Структурированное Резюме:

Сегодня цифровые технологии занимают важное место в жизни каждого человека. Интернет, мобильные устройства, цифровые игры и социальные сети меняют то, как люди учатся, развлекаются и общаются. Эти изменения также требуют нового определения ролей родителей. Сегодня родители несут ответственность не только за защиту своих детей от онлайн-рисков, но и за эффективное использование возможностей, предоставляемых цифровой средой. В этом контексте «цифровое воспитание» стало одним из основных компонентов концепции родительства. Под «цифровым воспитанием» понимается руководство, которое родители предоставляют своим детям для безопасного,

осознанного и сбалансированного использования медиа и технологий. Одной из общественных инициатив в этой области в Турции является «Академия родителей и детей TRT».

Цель данного исследования — проанализировать контент, посвященный средствам массовой информации и цифровым технологиям, на веб-сайте «Академии родителей и детей TRT». Исследование направлено на выявление того, какие стили цифрового воспитания подчеркиваются в этом контенте. Кроме того, в исследовании рассматривается, как в контенте представлены риски и возможности цифровых технологий. Исследование ищет ответы на следующие вопросы: какие стили цифрового воспитания подчеркиваются в «Академии родителей и детей TRT»? Как в контенте уравниваются риски и возможности?

Теоретическая основа исследования опирается на литературу по цифровому воспитанию и родительской медиации. Цифровое воспитание означает ответственность родителей за направление опыта своих детей в цифровой среде. Это понятие отражает сохранение традиционных родительских ролей в цифровом контексте. Модель родительской медиации, разработанная Ливингстоном и Хельспером, является одним из основных подходов в этой области. Модель объясняет стратегии воспитания в рамках четырех категорий: активное совместное использование, ограничения взаимодействия, технические ограничения и мониторинг. В литературе отмечается, что родители в основном применяют подходы, ориентированные на риски. Цифровые технологии часто рассматриваются как угрозы. Эту ситуацию определяет концепция «медиапаники». Цель данного исследования — внести вклад в научную литературу путем изучения степени совпадения контента «Академии родителей и детей TRT» с указанными теоретическими основами.

Исследование проводилось с использованием качественного подхода и было построено в форме контент-анализа. Выборка исследования состоит из 127 материалов на тему медиа, опубликованных на сайте «Академии родителей и детей TRT». Эти материалы были опубликованы в период с января 2022 года по октябрь 2025 года. 80 из них представляют собой статьи, а 47 — видеоролики. В ходе сбора данных был проведен поиск по всем категориям на платформе. Материалы, связанные с медиа и цифровыми технологиями, были выявлены и отобраны в качестве выборки. Затем для исследования был разработан шаблон кодирования. Материалы кодировались с учетом даты, акцентов дискурса, типа медиа, источника информации и стилей цифрового воспитания. Кодирование проводили два исследователя, и был достигнут высокий уровень согласованности между кодировщиками. Данные анализировались с помощью тематического анализа. Полученные результаты интерпретировались с учетом исследовательских вопросов.

Результаты показывают, что значительная часть материалов на сайте «TRT Children Parent Academy» содержит сообщения о рисках и угрозах. В более чем половине материалов цифровые технологии в основном представлены как вредные для детей. Это согласуется с ориентированным на риски подходом к цифровому воспитанию, описанным в литературе.

При изучении стилей цифрового воспитания было отмечено, что наиболее часто подчеркиваемым подходом было активное совместное использование. Этот подход делает акцент на руководящей роли родителя. Однако значительное внимание уделялось также ограничениям взаимодействия и техническим ограничениям. Этот результат показывает, что в материалах широко представлен подход к воспитанию, основанный на надзоре и контроле.

Большая часть контента сосредоточена на использовании медиа детьми. Собственные цифровые привычки родителей затрагивались лишь в ограниченном числе материалов. Цифровое воспитание рассматривается исключительно с точки зрения ребенка только в «Академии родителей TRT Children». Однако литература показывает, что цифровое поведение родителей служит важным примером для подражания для детей. Ограниченное внимание к медиа-практикам взрослых может ослабить потенциал платформы в продвижении стратегий цифрового воспитания.

Исследование показывает, что «TRT Children Parent Academy» предоставляет важную общественную услугу в сфере цифровой грамотности для родителей. Платформа информирует родителей и повышает их осведомленность благодаря материалам, подготовленным экспертами. Однако дискурс, ориентированный на риски, и материалы об угрозах необходимо уравновесить поддерживающими сообщениями. Рекомендуется уделять больше внимания образовательным и

Ключевые слова: коммуникационные исследования, новые медиа, цифровые медиа, цифровое воспитание, медиаграмотность, контент-анализ.

सामग्री को तारीख, विमर्श पर ज़ोर, मीडिया का प्रकार, सूचना स्रोत और डिजिटल पालन-पोषण की शैलियों के संदर्भ में कोडित किया गया। कोडिंग दो शोधकर्ताओं द्वारा की गई थी और कोडर सहमति का एक उच्च स्तर प्राप्त किया

गया था। डेटा का विश्लेषण विषयगत विश्लेषण का उपयोग करके किया गया। निष्कर्षों की व्याख्या शोध प्रश्नों के साथ की गई।

निष्कर्ष बताते हैं कि TRT चिल्ड्रन पेरेंट अकादमी की सामग्री का एक महत्वपूर्ण हिस्सा जोखिम और खतरे के संदेशों से युक्त है। अर्ध से अधिक सामग्री में डिजिटल प्रौद्योगिकियों को बच्चों के लिए हानिकारक के रूप में प्रस्तुत किया गया है। यह साहित्य में परिभाषित जोखिम-केंद्रित डिजिटल पालन-पोषण दृष्टिकोण के अनुरूप है।

जब डिजिटल पालन-पोषण शैलियों की जांच की गई, तो यह देखा गया कि सबसे अधिक जोर सक्रिय सह-उपयोग (active co-use) पर दिया गया था। यह दृष्टिकोण अभिभावक की मार्गदर्शन की भूमिका पर जोर देता है। हालांकि, बातचीत पर प्रतिबंध और तकनीकी प्रतिबंधों पर भी काफी जोर दिया गया था। यह निष्कर्ष दर्शाता है कि सामग्री में निगरानी और नियंत्रण पर आधारित पालन-पोषण दृष्टिकोण को मजबूती से प्रस्तुत किया गया है।

अधिकांश सामग्री बच्चों के मीडिया उपयोग पर केंद्रित है। माता-पिता की अपनी डिजिटल आदतों को सीमित संख्या में सामग्री में संबोधित किया गया है। टीआरटी चिल्ड्रन पेरेंट अकादमी में डिजिटल पालन-पोषण को केवल बच्चे-केंद्रित दृष्टिकोण से संबोधित किया गया है। हालांकि, साहित्य से पता चलता है कि माता-पिता का डिजिटल व्यवहार बच्चों के लिए एक मजबूत रोल मॉडल के रूप में कार्य करता है। वयस्कों की मीडिया प्रथाओं पर सीमित ध्यान डिजिटल पालन-पोषण रणनीतियों को बढ़ावा देने की प्लेटफॉर्म की क्षमता को कमजोर कर सकता है।

अध्ययन से पता चलता है कि TRT चिल्ड्रन पेरेंट अकादमी माता-पिता के लिए डिजिटल साक्षरता के क्षेत्र में एक महत्वपूर्ण सार्वजनिक सेवा प्रदान करती है। यह प्लेटफॉर्म अपने विशेषज्ञ-आधारित सामग्री के साथ माता-पिता को सूचित करती है और जागरूकता बढ़ाती है। हालांकि, जोखिम-केंद्रित विमर्श और खतरों के बारे में सामग्री को सहायक संदेशों के साथ संतुलित करने की आवश्यकता है। यह अनुशंसा की जाती है कि डिजिटल प्रौद्योगिकियों द्वारा प्रदान किए गए शैक्षिक और सामाजिक अवसरों को अधिक स्थान दिया जाए।

इस बिंदु पर, विभिन्न आयु समूहों के लिए विशिष्ट सामग्री की संख्या बढ़ाने की अनुशंसा की जाती है। माता-पिता की अपनी डिजिटल प्रथाओं पर सामग्री की संख्या बढ़ाना भी महत्वपूर्ण है। यह अध्ययन अन्य संस्थागत संदर्भों में डिजिटल पालन-पोषण के विमर्शों की जांच के लिए नए शोध क्षेत्र भी प्रदान करता है। भविष्य के अध्ययन विभिन्न प्लेटफॉर्मों पर डिजिटल पालन-पोषण को कैसे तैयार किया जाता है, इसकी जांच के लिए तुलनात्मक दृष्टिकोण का भी उपयोग कर सकते हैं।

कीवर्ड: संचार अध्ययन, नया मीडिया, डिजिटल मीडिया, डिजिटल पालन-पोषण, मीडिया साक्षरता, सामग्री विश्लेषण।

Yapılandırılmış Özet:

Dijital teknolojiler günümüzde herkes için önemli bir yer edinmiştir. İnternet, mobil cihazlar, dijital oyunlar ve sosyal medya; insanların öğrenme, eğlenme ve sosyalleşme biçimlerini köklü bir dönüşüme uğratmaktadır. Bu dönüşüm, ebeveynlik rollerinin de yeniden tanımlanmasını zorunlu kılmaktadır. Günümüzde ebeveynler yalnızca çocuklarını çevrimiçi risklerden korumakla yükümlü değildir; aynı zamanda dijital ortamların sunduğu fırsatların etkin biçimde kullanılmasından da sorumludur. Bu bağlamda dijital ebeveynlik, ebeveynlik kavramının temel bileşenlerinden biri hâline gelmiştir. Dijital ebeveynlik; ebeveynlerin çocuklarına medya ve teknolojiyi güvenli, bilinçli ve dengeli bir şekilde kullanmaları yönünde sağladıkları rehberliği ifade etmektedir. Türkiye’de bu alanda yürütülen kamuya açık girişimlerden biri TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi’dir.

Bu çalışmanın amacı, TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi web sitesinde yer alan medya ve dijital teknoloji temalı içerikleri incelemektir. Çalışma; söz konusu içeriklerde hangi dijital ebeveynlik biçimlerinin ön plana çıkarıldığını ortaya koymayı ve dijital teknolojilere ilişkin risk ile fırsatların nasıl çerçevelendiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda araştırma şu sorulara yanıt aramaktadır: TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi’nde hangi dijital ebeveynlik biçimleri öne çıkarılmaktadır? İçeriklerde riskler ve fırsatlar ne ölçüde dengeli bir şekilde ele alınmaktadır?

Çalışmanın kuramsal çerçevesi, dijital ebeveynlik ve ebeveyn aracılığı (parental mediation) literatürüne dayanmaktadır. Dijital ebeveynlik; ebeveynlerin çocuklarının dijital ortamlardaki deneyimlerini yönlendirme sorumluluğunu ifade etmekte ve geleneksel ebeveynlik rollerinin dijital bağlamda sürdürülmesi

olarak değerlendirilebilmektedir. Livingstone ve Helsper tarafından geliştirilen ebeveyn arabuluculuğu modeli, bu alandaki temel yaklaşımlardan birini oluşturmaktadır. Model; ebeveynlik stratejilerini aktif birlikte kullanım, etkileşim kısıtlamaları, teknik kısıtlamalar ve izleme olmak üzere dört kategori altında açıklamaktadır. Literatürde ebeveynlerin büyük ölçüde risk odaklı yaklaşımlar benimsediği ve dijital teknolojilerin çoğunlukla tehdit unsuru olarak ele alındığı görülmektedir. Bu durumu kavramsallaştıran "medya paniği" kavramı da alan yazınında önemli bir yer tutmaktadır. Mevcut çalışma, TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi içeriklerinin bu kuramsal çerçeveye ne ölçüde örtüştüğünü inceleyerek literatüre katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Araştırma nitel bir yaklaşımla tasarlanmış olup içerik analizi yöntemi benimsenmiştir. Çalışmanın örneklemini, TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi web sitesinde yayımlanan 127 medya temalı içerikten oluşmaktadır. Söz konusu içerikler Ocak 2022 ile Ekim 2025 tarihleri arasında yayımlanmış olup 80'i makale, 47'si video formatındadır. Veri toplama sürecinde platformdaki tüm kategoriler taranmış; medya ve dijital teknolojilerle ilgili içerikler tespit edilerek örnekleme dahil edilmiştir. Ardından araştırma için bir kodlama şablonu geliştirilmiştir. İçerikler; tarih, söylem vurgusu, medya türü, bilgi kaynağı ve dijital ebeveynlik biçimleri açısından kodlanmıştır. Kodlama süreci iki araştırmacı tarafından yürütülmüş ve yüksek düzeyde kodlayıcılar arası uyum sağlanmıştır. Veriler tematik analiz yöntemiyle çözümlenmiş; bulgular araştırma soruları doğrultusunda yorumlanmıştır.

Bulgular, TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi içeriklerinin önemli bir bölümünün risk ve tehdit mesajları içerdiğini ortaya koymaktadır. İçeriklerin yarısından fazlasında dijital teknolojiler çocuklar için zararlı unsurlar olarak sunulmaktadır. Bu bulgu, literatürde tanımlanan risk merkezli dijital ebeveynlik yaklaşımıyla örtüşmektedir.

Dijital ebeveynlik biçimleri incelendiğinde en sık vurgulanan yaklaşımın aktif birlikte kullanım olduğu görülmektedir. Bu yaklaşım, ebeveynin rehberlik rolünü ön plana çıkarmaktadır. Bununla birlikte, etkileşim kısıtlamaları ve teknik kısıtlamalar da içeriklerde belirgin biçimde vurgulanmaktadır. Bu bulgu, platformda denetim ve kontrole dayalı bir ebeveynlik anlayışının güçlü biçimde temsil edildiğini göstermektedir.

İçeriklerin büyük çoğunluğunun çocukların medya kullanımına odaklandığı, ebeveynlerin kendi dijital alışkanlıklarının ise yalnızca sınırlı sayıda içerikte ele alındığı dikkat çekmektedir. TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nde dijital ebeveynlik yalnızca çocuk merkezli bir perspektiften ele alınmaktadır. Oysa literatür, ebeveynlerin dijital davranışlarının çocuklar için güçlü bir rol model oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Yetişkinlerin medya pratiklerine ilişkin içeriklerin sınırlı kalması, platformun dijital ebeveynlik stratejilerini teşvik etme potansiyelini zayıflatır.

Çalışma, TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nin ebeveynlere yönelik dijital okuryazarlık alanında önemli bir kamu hizmeti sunduğunu göstermektedir. Platform, uzman tabanlı içerikleriyle ebeveynleri bilgilendirmekte ve farkındalık oluşturmaktadır. Bununla birlikte, risk ve tehdit odaklı söylemin destekleyici mesajlarla dengelenmesi gerekmektedir. Dijital teknolojilerin sunduğu eğitimsel ve toplumsal fırsatlara daha fazla yer verilmesi önerilmektedir. Bu noktada farklı yaş gruplarına yönelik özgün içeriklerin artırılması da önemli bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra ebeveynlerin kendi dijital pratiklerine ilişkin içeriklerin sayısının artırılması büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma aynı zamanda dijital ebeveynlik söylemlerinin farklı kurumsal bağlamlarda incelenmesine yönelik yeni araştırma alanlarına kapı aralamaktadır. Gelecekteki çalışmalar, dijital ebeveynliğin farklı platformlarda nasıl çerçevelendiğini karşılaştırmalı yaklaşımlarla ele alabilir.

Anahtar Kelimeler: İletişim Çalışmaları, Yeni Medya, Dijital Medya, Dijital Ebeveynlik, Medya Okuryazarlığı, İçerik Analizi.

www.turkishstudies.net/turkishstudies**Turkish Studies**

eISSN: 1308-2140

**ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**

A Qualitative Analysis of Media and Digital Literacy Content in the TRT Children's Parent Academy

Introduction

The family, the most fundamental building block of society, has been profoundly influenced by cultural, economic, and technological transformations throughout history. With the transition from an industrial society to an information society, family structures and parenting practices have evolved; today, as digital technologies permeate daily life, parent-child relationships have taken on a new context. The opportunities offered by the digital age provide children with access to information, entertainment, and socialization; at the same time, they also bring serious risks such as addiction, exposure to harmful content, privacy violations, and cyberbullying. Consequently, parents' responsibilities to protect, guide, and mentor their children in digital environments have become more complex and multifaceted compared to the past. UNICEF's 2025 report, "Childhood in a Digital World," reveals that children worldwide are starting to use the internet at increasingly younger ages and have become dependent on digital technologies as an integral part of their daily lives. The report emphasizes that children from low-income families are particularly exposed to online risks and that the digital divide remains a serious problem (UNICEF, 2025).

Studies conducted specifically in Türkiye also reflect this global trend. According to the results of the "Survey on Children's Use of Information and Communication Technologies" conducted by the Turkish Statistical Institute (TÜİK) in 2024, 91.3% of children in Türkiye use the internet. These children primarily use the internet to watch videos, participate in online classes, and play games (TÜİK, 2024). These findings demonstrate just how powerful the digital world's influence on family life is. The childhood experience is now shaped not only by the physical and social environment but also by digital environments.

The concept of digital parenting has emerged to address these needs. Livingstone and Helsper (2008, p. 581) introduced the concept of "parental mediation" and categorized the ways parents regulate their children's internet use into four main strategies: active co-use, interaction restrictions, technical restrictions, and monitoring. These strategies reflect parents' efforts to protect their children in digital environments while also ensuring they benefit from social and educational advantages. The importance of digital parenting is not limited to protecting children from risks. Effectively leveraging the opportunities offered by digital technologies is also among parents' fundamental responsibilities. Access to educational resources, the development of communication skills on social media, and digital content that fosters creativity offer critical opportunities for children's healthy development. However, the existing literature reveals that parents often adopt inconsistent approaches, sometimes using technology as a "babysitter" and at other times turning it into a tool of the reward-punishment mechanism (Adam Karduz & Keleşoğlu, 2020, p. 3621). This situation highlights the need to clarify parents' guiding roles and support them with appropriate models.

One of the key initiatives in the field of digital parenting in Türkiye is the TRT Children's Parenting Academy, launched by the public broadcaster TRT. Established in 2017, this platform offers content that guides parents on topics such as child development, school and learning, child psychology, and media literacy. One of the platform's primary goals is to raise parents' awareness about media, mitigate the negative effects of screen-centered lifestyles, and help children develop healthy digital habits (Taşkıran, 2018). In this context, the TRT Children's Parent Academy is regarded as one of the key institutional initiatives in Türkiye where parents can receive support during the digital transformation process.

The aim of this study is to analyze media-related content published on the TRT Children's Parenting Academy website to identify which parenting styles are emphasized most in these materials. In addition to filling a significant gap in the fields of parenting and digitalization, the research also aims to help parents conceptualize their roles in the digital world.

The study was conducted around two research questions addressing the following issue: "Which parenting styles are highlighted in the media content published on the TRT Çocuk Parent Academy website, and what kind of digital parenting model do these contents present to parents?"

1. What parenting styles do the media contents featured in the TRT Children's Parenting Academy highlight?
2. How are the risks and opportunities balanced in the messages that content conveys to parents?

The Family in the Digital Age

The institution of the family has been influenced by the changes occurring in society and culture throughout history. The innovations and changes brought about by the digital age we live in are also having varying effects on the family. In this context, one of the most notable changes concerns expectations regarding how parents raise their children. Throughout the processes of modernization, the shrinking of the family structure and its shift toward the nuclear family form has weakened extended family ties. During this process, some of the roles and responsibilities traditionally attributed to family members have been transferred to the media (Özyürek, 2022, p. 34).

Digital media tools represent a critical aspect of the interactions between parents and children in today's ever-changing media landscape. In particular, the increase in the use of the internet and social media platforms observed in recent years has influenced parents' media habits with their children. Today, media is viewed by individuals as a primary source of information. In particular, children now obtain a significant portion of the information they acquire not from their parents, as was the case in the past, but from digital media tools (Pembecioğlu, 2013, p. 476).

Although there is a lack of data on a global scale, 97% of 15-year-olds in developed countries have internet access at home. Children use the internet for various purposes, such as using social media, playing video games, and watching videos (UNICEF, 2025, p. 3). The data from Türkiye also mirrors global trends. The Survey on Children's Use of Information and Communication Technologies, conducted for the first time in 2024 by the Turkish Statistical Institute (TÜİK, 2024) is significant in shedding light on children's internet usage practices in Türkiye. According to the research findings, 91.3% of children in Türkiye are internet users. Children primarily use the internet to watch videos, participate in online classes, and play games. The percentage of children who use social media is 66.1%, and the most popular platforms are, in order, YouTube, Instagram, TikTok, and Snapchat. One of the most striking findings of the study is the proportion of digital technology products used exclusively by children. According to the data, in 2024, 63.8% of children reported that at least one of the following products; computers, smartphones, smartwatches, and game consoles was intended solely for their personal use. Such intensive usage brings not only the

countless opportunities the digital world offers in areas such as education, socialization, information acquisition, and creativity, but also serious risks such as misuse, addiction, cyberbullying, exposure to inappropriate content, and the privacy of personal data. Consequently, digital parenting has become not just an individual responsibility, but also a societal necessity. (Özaydın Aydoğdu et al., 2024, p. 1070).

The Vision Document and Action Plan for the Protection and Empowerment of the Family (2024–2028) devotes significant attention to digitalization and family issues, emphasizing that digitalization has profound effects on family structure, values, and communication (Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2024, pp. 51–60). Accordingly, as internet access increases, the risks children face in online environments are becoming more critical; social media addiction threatens the psychological well-being of family members and negatively impacts their cognitive and social development. For this reason, the goals of promoting family-friendly content, raising parental awareness, encouraging safe usage habits, and reducing digital addiction are a top priority. Furthermore, the necessity of inter-institutional collaboration and coordination with the media sector in addressing these risks is particularly emphasized.

Although the use of digital technologies affects families in different ways and to varying degrees, certain similarities can be observed. For example, in many families, digital technologies are reducing the amount of quality time spent together. Both children and adults are turning their attention to mobile devices even during times when the family is together. The constant accessibility provided by mobile devices and internet technologies means that adults spend a significant amount of time on work-related tasks even when they are at home. Children, meanwhile, are able to access environments beyond parental supervision through digital technologies. As a result, communication within the family decreases, and family members become more isolated (Sayar & Benli, 2020, pp. 153–155).

Digital Parenting

Research on parenting styles gained momentum in the second half of the 20th century, and various parenting styles with distinct characteristics have been proposed. One of the pioneering classifications in this area was developed by Baumrind (1967). By defining parenting through the dimensions of control, expectations of maturity, openness in communication, and compassion/care, he identified three parenting styles. In the authoritative style, parents combine high control with high care and open communication based on reasoning. In this environment, children appear self-regulated, self-confident, assertive, open to exploration, and generally well-balanced. The authoritarian style combines high control with low interest. This atmosphere, where power is frequently used and reasoning is limited, produces unhappiness, withdrawal, and low peer closeness alongside relative self-control. The permissive style, on the other hand, involves low control, low expectations, and a lack of consistent guidance. In this case, children exhibit low self-control and self-efficacy, avoidance of novelty, and dependent tendencies. Maccoby and Martin (1983) added neglectful parenting as a fourth style to this classification. Neglectful parents do not have time to devote to their children. They meet their basic needs but do not show any affection.

While traditional definitions of parenting have served as a guide for describing the parent-child relationship from the past to the present, today's children are surrounded by digital technologies and are growing up in an environment that is vastly different from that of the past. International studies reveal that children are starting to use the internet at increasingly younger ages and that children and adolescents account for a significant proportion of all internet users. As children grow up in this digital environment, parents are compelled to adapt to the digital world in order to protect and guide them. Consequently, the profound transformations brought about by rapidly advancing

technology in family life necessitate a reevaluation and redefinition of the concepts of parenting and childhood within the context of the digital age (Zeybekoğlu Akbaş & Dursun, 2020, p. 2250).

In the digital age, the fundamental dilemma for parents is how to ensure their children can safely and effectively take advantage of the opportunities offered by online environments while also protecting them from potential risks. Current studies indicate that parents may behave inconsistently in this regard; they tend to use technology at times as a sort of “babysitter” during household chores, and at other times as a tool for rewarding or punishing children to guide their behavior (Adam Karduz & Keleşoğlu, 2020, p. 3621).

Research on the topic of digital parenting (Çakır & Gedik, 2026; Ergin & Ergin, 2022; Zeybekoğlu Akbaş & Dursun, 2020) largely dates back to the early years of the 21st century. In their pioneering work in this field, Livingstone and Helsper (2008, p. 581) established a framework using the term “parental mediation”, a concept encompassing parental practices aimed at regulating children’s internet use, even though they did not explicitly use the term “digital parenting.” Accordingly, parents generally strive to regulate their children’s media use. The primary aim of this effort is to minimize the negative effects of media use on children while reaping its educational and social benefits. To strike this balance, parents adopt various approaches that go beyond simple restrictions.

In its most basic definition, digital parenting refers to the skills parents need to help their children use digital environments safely and appropriately (Özaydın Aydoğdu et al., 2024, p. 1070). This concept refers to the continuation of traditional parenting responsibilities in the digital world; specifically, ensuring children’s education, protection, and safety in digital environments. The digital age has transformed parenting practices and expanded parents’ roles; parents are now expected not only to protect their children from the risks of digital tools but also to guide them in taking advantage of the opportunities the digital world offers (Aslan & Zinderen, 2024, p. 78). A digital parent is a mother or father who does not deny the digital demands of the modern age, has a basic grasp of how to use digital tools, is aware of the opportunities and risks in digital environments, can protect their child from these risks, serves as a role model for their child regarding the proper use of digital tools, instills the importance of respecting personal rights even in the virtual world, and remains open to technological advancements (Yay, 2019, p. 11). The term “digital” encompasses any type of electronic device that can be used for any purpose, such as gaming, entertainment, research, or simply passing the time.

In the literature, the mediating role of parents in children’s media use has been defined across various categories. According to a widely accepted approach, digital parenting is addressed under five key themes: digital literacy¹, awareness, control, ethics, and innovation (Kabakçı Yurdakul et al., 2013, p. 888). These roles shape the ways in which parents guide their children in the digital world.

Digital literacy is not merely the ability to use digital devices or software; it also involves possessing specific skills in the digital environment and going beyond simply knowing how to search the internet or use a keyboard. Parents must be able to use technology at a basic level, demonstrate tolerance for technical issues, understand the internet from a technical perspective, have a desire to keep up with digital innovations, and be familiar with privacy policies in information and communication technologies (Aslan & Zinderen, 2024, p. 79).

¹ For further studies on digital literacy, e-learning, distance education, and the role of digital skills in sustainable development, see also: Aydın et al., 2022; Kurtdele Fidan & Yazıcı, 2023; Menteşe & Genç, 2021; Saraçoğlu & Düger, 2025; Şimşek, 2022; Yılmaz & Temiz, 2023, 2024; Bilen & Kaban, 2020; Çubukcu, 2026.

Digital parents must be aware of the opportunities and risks in the online environment, set a positive example for their children, recognize their children's problematic usage, and be able to monitor them to protect them from dangers in the digital world. Establishing open communication with children, seeking advice from teachers and other parents, and trying out the apps their children use are essential requirements of this role. Parents should be aware not only of the risks their children may face in the digital world, such as illegal content, pedophiles, cyberbullying, harmful information, and fraud, but also of the opportunities available, including access to global information, educational resources, social networks, and entertainment (Yay, 2019, p. 16).

Livingstone and Helsper (2008, p. 587) categorize the practices and rules parents apply when regulating their children's internet use under four main headings:

1. Active Co-use: This involves parents talking to their child about their online activities, staying nearby while the child is online, or watching the screen. This approach makes it more likely for parents to comment on or guide their child's online activities. It is the most commonly used strategy among parents.

2. Interaction Restrictions: These restrictions typically focus on user interaction and are viewed by parents as a major cause for concern. They involve prohibiting children from engaging in activities such as email, chat rooms, instant messaging, and downloading.

3. Technical Restrictions: This Internet-specific strategy refers to the use of software to filter or block certain activities. Practices such as installing filtering software (33%) and installing monitoring software (23%) are implemented by a minority group.

4. Monitoring: This involves parents checking their child's online activity after the child has finished (either secretly or openly). This includes checking the websites visited (30%) or checking emails (17%).

The extent to which parents rigorously apply the aforementioned parenting strategies is largely related to the family's cultural background and socioeconomic status. Middle- and upper-middle-class families largely embrace an expressive empowerment ethic. These families focus on children's individual rights, freedom of self-expression, and the use of media to prepare for future success. Families with lower socioeconomic status, on the other hand, embrace a respectful connectedness ethic. This approach emphasizes respect for parental authority and maintaining strong family bonds among family members. These families tend to prioritize the family's interests over the individual's rights due to risks in the outside world. Consequently, the tendency to restrict children's media use is higher in such families (Clark, 2013, p. 157).

Although the topic of digital parenting is generally addressed within a broad framework that encompasses parental approaches to children's use of digital media, recent studies have begun to recognize that digital parenting also encompasses parents' own digital habits. This is because parenting is shaped not only by direct interactions with children but also by parents' daily digital practices (Tang & Liu, 2025).

Digital Parenting Education and Apps Around the World

For children to receive the guidance they need in a media-dominated world, it is essential that parents possess sufficient media literacy skills. However, it is a well-known fact that for at least two generations, parents have lacked personal experiences that mirror their children's media experiences. At this point, parents require media literacy education. Despite this, media literacy programs primarily focus on K-12 students and do not sufficiently address parents' needs in this area (Haywood & Sembiente, 2023, p. 80). However, the responsibility of being good parents today requires making decisions on a wide range of issues such as at what age children should be introduced

to screens, their daily screen time, what content they should consume, and how to protect them from online threats in addition to being aware of the risks and opportunities in the digital world. These new questions which were not on the agenda of parents just a few generations ago have increased the need for programs that address parents' lack of knowledge regarding digital literacy or media literacy and provide them with guidance.

The Family Online Safety Institute (FOSI), a U.S.-based international nonprofit organization, is one of the organizations working to address the need in this area. The organization, which aims to make the online world safer for families and children, states that its Digital Parenting Program is designed to provide parents and caregivers with the knowledge and confidence to navigate the digital world alongside their children. (Family Online Safety Institute, n.d.-a). A closer look at the program reveals that the educational content for parents has been developed with a very broad scope. A key indicator of this is that the content is categorized not only by topic but also by device and platform. The content included in the program is categorized not only by topic but also by specific devices (e.g., smartwatches, tablets, smart TVs) and platforms (e.g., TikTok, Roblox, YouTube). Additionally, informative articles on topics related to media literacy such as digital reputation, cyberbullying, and digital citizenship are also made available to parents. In the guide titled "Digital Wellbeing Summer Challenge," published by the organization in February 2025, parents are provided with suggestions for online and offline activities they can do with their children over a 28-day period (Family Online Safety Institute, n.d.-b). In this regard, the guide highlights the potential of digital tools to enhance communication and sharing within the family. All these detailed recommendations and classifications demonstrate that guidance for digital parents is beginning to be addressed through a multifaceted approach that goes beyond traditional topics such as limiting children's screen time and the harms of social media.

The "Parenting for a Digital Future" platform, run by the Department of Media and Communications at the London School of Economics in the UK, is another initiative aimed at helping parents raise children in the digital age (Parenting for a Digital Future, n.d.). Launched as part of a research project titled "Parenting for a Digital Future," the blog continues to regularly publish content on topics such as current technological developments, media regulations, and the impact of platforms on families. In addition, it provides parents with news, academic publications, and scientific research conducted around the world regarding the effects of digital technologies on children. Examples of articles featured on the blog include "Parenting Children with Neuro-Diverse Needs in the Digital World," "What Should 'Digital Literacy' Look Like in the Age of Algorithms and Artificial Intelligence?," and "Within the Digital Society: Digital Inequality."

Initiatives that support digital parents can also differ in their areas of focus and approaches. The Global Parenting Initiative stands out for its work targeting parents in middle- and low-income countries in the Global South. Formed through the collaboration of various stakeholders, the initiative's primary goal is to equip parents with the information and tools they need to prevent child abuse, violence, and exploitation, while also fostering children's learning potential (Global Parenting Initiative, n.d.-a). ParentText, an initiative centered on play-based parenting, is also developing parenting support technologies such as ParentText, ParentChat, and ParentApp. Professor Cathy Ward, a member of the initiative in South Africa, notes that while traditional parenting support programs are beneficial, they remain inaccessible to many parents worldwide, emphasizing that the digitization of these support services is crucial for reaching more parents and caregivers (Global Parenting Initiative, n.d.-b).

The need for guidance faced by parents raising children in the rapidly changing digital world is also supported by projects funded by the European Union (EU). The Media Literacy for Parents (Meli for Parents) project is one such example. The project addresses the issue that media literacy

education is typically aimed at young people, leaving parents' information needs in this area unmet; it aims to bridge this policy gap by developing digital media education and tools specifically for parents. The primary objective of these educational programs is to equip parents with the technical knowledge they need to use digital media effectively and engage with their children's online activities (MeLi Parents, n.d.). Another EU-funded project developed with a similar objective is APRICOT. What sets this project apart from others is its emphasis on the importance of media literacy education not only for parents but also for grandparents, and its provision of training tailored to this audience. In this context, the project specifically aims to enhance the media literacy and critical thinking skills of older adult learners (Apricot4Parents, n.d.).

All these examples demonstrate that equipping parents with media literacy skills in the digital age is of critical importance both for ensuring children's safety in the online world and for strengthening family communication, and the number of initiatives aimed at addressing this need is growing in countries around the world.

Services for Digital Parents in Türkiye and the TRT Parenting Academy

When examining the activities carried out in Türkiye to equip parents with digital literacy and/or media literacy skills, it is evident that various civil society organizations and public institutions are engaged in such efforts. The Ministry of Family and Social Services of the Republic of Türkiye published a guide titled "Parent's Guide to Protecting Children from Digital Risks" in 2025, addressing the threats and opportunities posed by information technologies to children in the digital world (Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2025). The Children's Foundation, a non-governmental organization, announced in 2013 that it had launched the Children and Media Movement; aiming to equip the public with media literacy skills (Çocuk Vakfı, n.d.), the foundation organized the 1st Children and Media Congress in Istanbul in November of that same year (Anadolu Ajansı, 2013).

Looking at university-level initiatives, it is evident that a project similar to the UK-based "Parenting for a Digital Future" has been implemented at the Faculty of Communication at Istanbul Bilgi University. The primary mission of the project, initiated by Dr. Esra Bilgiç, a faculty member in the Media Department, is stated as "bringing to the attention of parents, educators, and all relevant stakeholders in Türkiye the key discussions emerging across various academic disciplines worldwide regarding the relationship between digital media and children." Operating under the motto "Guide, Don't Ban," the project's website features informative articles and podcasts on various topics related to the relationship between children and media (Dijital Medya ve Çocuk, n.d.).

TRT, Türkiye's public broadcaster, is among the organizations striving to guide parents on media literacy. Through its "TRT Children's Parent Academy" website and social media channels, launched in 2017, the organization provides informative content on all aspects of child development. On the Parent Academy's website, content is organized under the categories "Child Development," "School and Learning," "Life with Children," and "Child Psychology" (TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi, n.d.). As these categories suggest, the platform does not focus directly on media or digital literacy, but it does include content related to these topics. Indeed, "breaking the cycle of screen-centered living" and "guiding parents in media literacy" are listed among the core objectives of the TRT Children's Parent Academy (Taşkiran, 2018).

Method

In this study, a qualitative content analysis was conducted on the media-related articles and videos available on the TRT Parenting Academy website.

The study's sample consists of 127 pieces of content, including videos and articles available on the TRT Children's Parent Academy website. The TRT Children's Parent Academy features a wide

range of educational and informative content under the headings “Child Development,” “School and Learning,” “Life with Children,” and “Child Psychology.” To identify media-related content among these materials, all posts under each category were reviewed, and those related to the use of media and digital tools were identified and listed. The oldest content found dates back to January 2022, while the most recent is from October 2025. The study’s sample is limited to these 127 pieces of content, comprising 47 videos and 80 articles.

After the sample was determined, a coding template was prepared, and two researchers conducted a preliminary coding using Microsoft Excel. In this preliminary coding, 14 pieces of content, including articles and videos shared in different years were selected, resulting in a total of 84 codes. Inter-coder reliability was calculated using Miles and Huberman’s (1994, p. 64) formula, “Reliability = Number of Agreements / (Number of Agreements + Number of Disagreements),” and a similarity of 94% was determined. After addressing the deficiencies identified in the template, coding was completed according to the following categories:

1. Content publication date: The year and month in which the content was published have been manually coded.
2. Content focus: This category codes how the content emphasizes the use of digital tools or media. The subcodes are as follows:
 - Opportunity/benefit
 - Risk/loss/threat
 - Both risks and opportunities
 - Neutral
3. The media platform or device discussed in the content: This category examines what the content is about. The subcategories are as follows:
 - Devices/smart devices
 - Digital games
 - Social media
 - Digital platforms/streaming platforms
 - Content
 - Artificial intelligence
4. Primary information source in the content: The information source for the article or video published in this category is specified. The subcategories are as follows:
 - Expert Opinion
 - Scientific Studies
 - Corporate Resources (Siberay, guvenlioyuna.org, etc.)
 - TRT News (Content sourced from TRT News)
5. Digital parenting styles highlighted in the content: The four parenting styles regarding internet use identified by Livingstone and Helsper (2008, p. 581) were examined in greater detail in this study, and the following categories were coded as digital parenting styles:
 - Active co-use: Refers to parents using digital devices together with their children.

- Usage restrictions: The imposition of limits on children's use of digital media by establishing rules regarding duration, content type, or activity level.
 - Technical restrictions: This refers to limiting children's use of digital tools through technological means such as software, filters, and parental control tools.
 - Monitoring: This involves reviewing and overseeing children's activities in digital environments retrospectively.
6. Prominent age group in the content: This category examined whether the content focused on any specific age group related to children. If the content mentioned a specific stage of childhood (adolescence, infancy, etc.) or an age, it was manually coded.

In this study, data were collected through document analysis of 127 media and digital technology-themed pieces published on the TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi website between January 2022 and October 2025. After the sample was determined, a coding template appropriate for the research questions was developed, and all content was coded into the following categories: publication date, content focus, environment/device discussed, information source, prominent digital parenting styles, and the age group emphasized. The obtained data were categorized into themes using a qualitative content analysis approach; findings were interpreted in line with the research questions by identifying frequencies and trends.

The study was conducted using a qualitative content analysis design based on document analysis within a qualitative research framework. Document analysis is a data collection method that involves the systematic review of texts or media content produced in print or digital formats to identify meanings and patterns relevant to the research questions. (Bowen, 2009). Content analysis is a rule-based, systematic analytical technique used to generate valid and reproducible inferences about the context of texts or meaningful communication materials (Krippendorff, 2019). In this study, the media and digital technology-themed texts and videos on the TRT Children's Parent Academy website were treated as "documents"; the content was categorized and analyzed using a coding framework developed in line with the research questions. Qualitative content analysis was deemed suitable for describing the frameworks within which online parenting discourses are constructed and which themes dominate, as it can be applied both inductively by generating categories from the data, and theoretically guided by establishing categories using existing concepts. (Hsieh & Shannon, 2005).

Findings

This study presents the findings obtained from a content analysis of 127 "media"-themed posts on the TRT Çocuk Parent Academy website. The 127 posts included in the analysis were published between 2022 and 2025. A significant irregularity in posting frequency was observed. While more than 10 pieces of content were produced in some months, there were periods during which no media-related content was published at all. When examining the distribution of shared content by year, it was found that the highest number of pieces (52) was shared in 2023, while the lowest number (one piece) was shared in 2022.

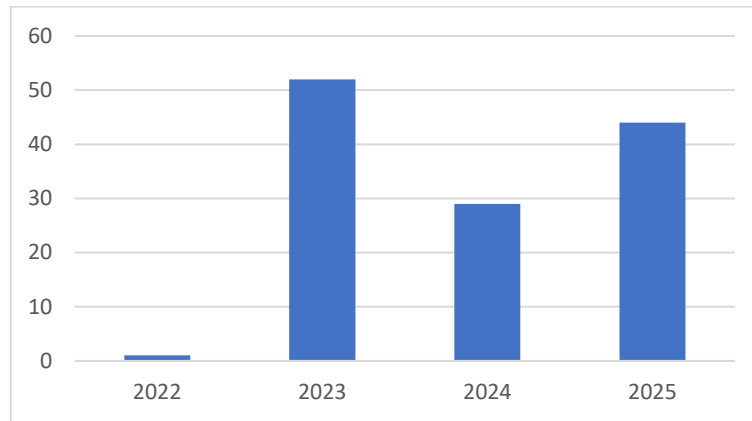

Figure 1. Number of “Media”-Themed Articles Published by Year

The study found that the majority of the content examined contained risk and threat rhetoric. Of the 127 pieces of content analyzed, 66 (51.9%) framed the media as a potential source of harm and threat to children. In this context, the media and digital tools were portrayed as an area from which children “need to be protected.” Examples of such content include posts with titles such as “Smartphones Are Harmful Before Age 13,”² “Is Artificial Intelligence Making Children Lazy?,”³ and “Should Children Be Banned from Using Technology?”⁴ It is certainly not wrong to inform parents about the risks and harms associated with digital technologies. However, the sheer volume of such cautionary content and the dominance of a harm/threat narrative carry the risk of overlooking the benefits and opportunities these technologies provide. This phenomenon is explained in the literature by the concept of “media panic.”⁵ Discourses that dramatize the effects of digital technologies, particularly on children, tend to present the media solely as a source of risk. However, such one-sided framing pushes the beneficial and creative uses of digital tools by parents into the background; it overshadows the internet’s potential for learning, creativity, and communication. From this perspective, content aimed at guiding parents on media use must not only raise risk awareness but also encourage positive digital experiences.

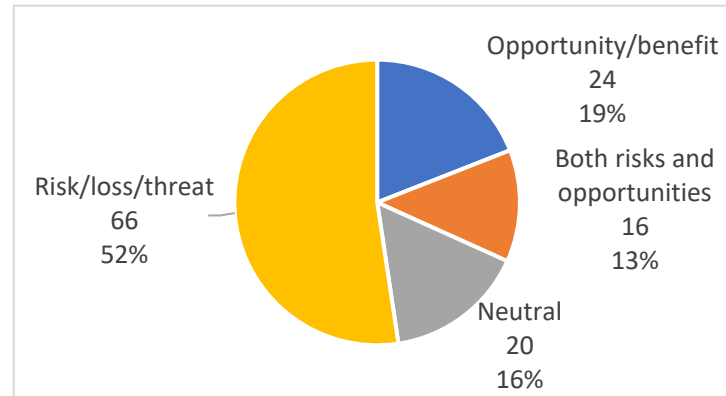

Figure 2. Tone of the Content

² <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/makale/akilli-telefon-13-yasindan-once-zararli-27516103>

³ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/yapay-zeka-cocuklari-tembellestiriyor-mu-24632342>

⁴ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/cocuklara-teknoloji-kullanimi-yasaklanmali-mi-16783904>

⁵ Media panic, a concept often intertwined with moral panic, refers to a state of heightened anxiety and fear triggered by specific events or phenomena that are significantly influenced by media narratives. The amplification of fears through media channels not only alters individual perceptions but can also lead to widespread behavioral changes. For more detailed information on the concept of media panic, see Drotner, 1999.

It was determined that in 98 of the 127 pieces of content included in the study (77.1%), the platform drew on the expertise of specialists in their respective fields, such as academics, educators, psychologists, and physicians. The high level of expert input on sensitive topics such as parenting, child development, and digital media demonstrates that the platform prioritizes the production of information grounded in scientific authority.

Among the parenting styles highlighted in the content, the active co-use approach was found to be predominant. This approach envisions the parent as not merely a supervisor but as a participant and guide in the child's media usage process. However, the emphasis on interaction restrictions in 36 pieces of content and technical restrictions in 21 pieces leaves a notable impression that the digital experience must be kept under control. Furthermore, this aligns with the fact that more than half of the content emphasized the risks and harms of digital technologies. The findings are consistent with digital parenting models proposed in the literature. In 20 of the analyzed content pieces, however, no distinct digital parenting style was identified.

Another notable finding of the study is that the focus of content related to digital technologies and media use is on children. Only a few pieces of content focus on parents' media use. Articles titled "Are You a Social Media-Addicted Parent?" and "A to Z Guide to Safe Internet Use for Parents" are examples of this. However, in media education, it is of great importance not only to focus on the content children consume but also to encourage parents to become conscious digital media users. Current research shows that digital parenting is not limited to strategies for managing a child's media use but also encompasses the parent's own digital habits (Livingstone & Helsper, 2008; Clark, 2011). However, media usage recommendations for parents remain limited in the TRT Children's Parent Academy. Increasing this content and even expanding it to include older age groups would be beneficial. After all, parenting is shaped not only by interactions with the child but also through the parent's daily digital practices. Therefore, addressing parents' own online behaviors broadens the scope of digital parenting policies. In summary, issues related to digital technologies and increasing media use affect not only children but also the parents raising them. In this sense, it can be argued that the content in the TRT Parenting Academy overlooks the challenges adults face in the digital world.

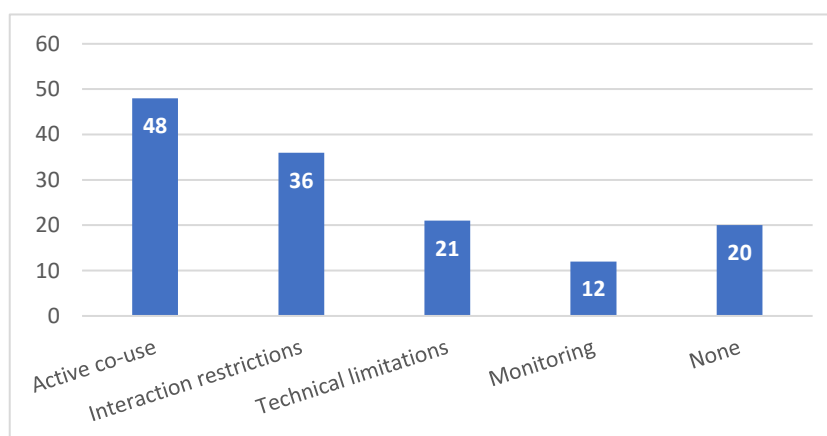

Figure 3. Digital Parenting Styles

The diversity of topics covered on the website is striking. The most frequently addressed topic is smart devices and digital tools, with 36 pieces of content produced on this theme. This is followed by 25 pieces of content on media and 23 on digital games. Other topics include social media use, online safety, cyberbullying, screen time, digital literacy, and family communication. This distribution demonstrates that parenting content spans a broad range of topics. However, the fact that a significant portion of the content is technology-centric suggests that the social and cultural aspects

of the digital world are not sufficiently represented. Increasing the number of pieces that treat media not merely as a technical tool but as a cultural experience will help parents develop more meaningful media practices with their children.

Table 1: The Digital Platform in Question

Digital Platform	Number of Contents
Devices/smart devices	36
Content	25
Digital games	23
Artificial intelligence	16
Social media	13
Other	17

Another notable finding is that artificial intelligence constitutes a separate category within the content of the Parenting Academy. Content such as “What role does artificial intelligence play in the lives of today’s children?”⁶, “What is machine bias?”⁷, and “Opportunities and risks for children in artificial intelligence”⁸ are significant in that it demonstrates a close monitoring of current technological developments.

Conclusion, Discussion, and Recommendations

Just as digitalization is transforming every aspect of life, it is also reshaping parent-child relationships, and parents are facing new questions and challenges that previous generations never experienced. With the rapid rise of information technology and social media, parents need digital literacy and media literacy skills to effectively use these new-generation tools and guide their children appropriately. As is the case in many parts of the world, universities, civil society organizations, and government agencies in Türkiye are conducting initiatives aimed at enhancing digital literacy and media literacy. This article focuses on the TRT Parenting Academy, which aims to equip parents in Türkiye with these skills. As part of this study, articles and videos prepared on the TRT Parent Academy website to inform parents about media and digital technologies were analyzed using qualitative content analysis.

The findings show that the TRT Parenting Academy has informed parents on a wide range of topics including the effective use of technological devices, beneficial and harmful content, digital games, artificial intelligence, social media, and cyberbullying through its written and video content. In addition to concrete recommendations on the safe use of the internet, having current debates such as “What is machine bias?” or “Is artificial intelligence therapy reliable?” evaluated by experts in the field is a positive and appropriate practice. However, while TRT Parent Academy’s publications on media and digital technologies cover a wide range of topics, it is observed that more than half of the content emphasizes risks and threats. In other words, the Academy’s content tends to highlight the harms of these new-generation technologies rather than their benefits or opportunities. While it is necessary to inform or warn parents about current or potential dangers, the fact that these new-generation technologies or online activities are predominantly addressed within a negative context can both fuel media panic and push the benefits and opportunities these technologies offer into the background. Furthermore, framing the relationship between digital technologies and human interaction solely along the “influencer-influenced” or “harmed” axis creates a framework that passivizes both parents and children. In reality, when properly guided, digital tools can strengthen rather than weaken family communication (Nikken & Oprea, 2018). Connections established with

⁶ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/yapay-zekanin-cocuklarin-yasamindaki-yeri-24632344>

⁷ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/makine-on-yargisi-nedir-24631109>

⁸ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/yapay-zekada-cocuklar-icin-firsatlar-ve-riskler-24632036>

distant family members through video-calling apps, shared digital gaming experiences, or collaborative content creation on online platforms highlight this interactive dimension. At this point, the discourse on digital parenting should shift toward a model that is not merely protective but also participatory and productive. When parents create content together with their children and use digital tools in creative and collaborative ways, they can transform media culture from a one-sided threat into a space for mutual learning.

Another striking finding of the study is that the content on the TRT Parenting Academy, which is intended to be both cautionary and informative regarding the use of media and digital Technologies is prepared with a child-centered approach, treating childhood as if it were a single age group. In other words, only a very limited portion of the content examined directly refers to a specific age group or a particular stage such as infancy or adolescence. Yet childhood corresponds to a long period spanning the first 18 years of human life, and children's use of media and technology varies according to their age. A simple example of this is the difference in screen time between a child who has not yet started school and a teenager preparing for college. It is believed that tailoring the content and advice provided to parents to the specific needs and tendencies of the child's age group would be more beneficial. Furthermore, parents' role is not merely to limit or regulate their children's media use but also to serve as positive role models for them. And this primarily requires them, as adults, to maintain their own media usage in a beneficial and balanced manner. With this in mind, it would be beneficial for the TRT Parenting Academy to expand its child-centered perspective and include content that addresses the needs and challenges of parents and even the older generation, such as grandparents who often care for the child.

When examining which digital parenting styles are recommended in the content analyzed in the study, it is evident that "active co-use" which refers to parents using media together with their children ranks first. Active co-use typically includes recommendations such as watching movies as a family or playing digital games together. In addition, parents are advised to limit their children's online activities and interactions through rules or technical software, as well as to monitor or review them retrospectively. These recommendations align with the digital parenting strategies outlined by Livingstone and Helsper (2008, p. 587). However, the lack of concrete examples regarding the use of participatory media and interactive guidance is also noteworthy. The literature emphasizes that transforming media consumption into an active and collaborative activity enhances children's critical thinking and communication skills. Some of the practices mentioned in this study's literature serve as good examples. One example of such an approach from abroad is the film guides on the Raising Children Network platform. These guides recommend films that families can watch together and suggest which themes can be discussed after the film. In this way, media use becomes an active and interactive family activity rather than passive consumption. Similarly, the Digital Wellbeing Summer Guide published by the Family Online Safety Institute offers families a 28-day digital awareness program consisting of both online and offline activities. Such content, when adapted into Turkish, can provide parents with concrete practical suggestions. Such an approach would move digital parenting from an abstract realm of warnings to a practical framework of guidance.

www.turkishstudies.net/turkishstudies**Turkish Studies**

eISSN: 1308-2140

**ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**

TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nin Medya ve Dijital Okuryazarlık İçerikleri Üzerine Nitel Bir Analiz

Giriş

Toplumların en temel yapı taşı olan aile, tarih boyunca kültürel, ekonomik ve teknolojik dönüşümlerden yoğun biçimde etkilenmiştir. Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişle birlikte aile yapısı ve ebeveynlik pratikleri değişmiş, günümüzde ise dijital teknolojilerin gündelik yaşama nüfuz etmesiyle birlikte ebeveyn-çocuk ilişkileri yeni bir bağlama taşınmıştır. Dijital çağın sunduğu imkânlar, çocuklara bilgiye erişim, eğlence ve sosyalleşme fırsatları sunmakta; aynı zamanda bağımlılık, zararlı içeriklere maruz kalma, mahremiyet ihlalleri ve siber zorbalık gibi ciddi riskleri de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle ebeveynlerin çocuklarını dijital ortamlarda koruma, yönlendirme ve rehberlik etme sorumlulukları geçmişe kıyasla daha karmaşık ve çok boyutlu hale gelmiştir. UNICEF'in 2025 yılında yayımladığı "Childhood in a Digital World" raporu, dünya genelinde çocukların giderek daha erken yaşlarda internet kullanmaya başladıklarını ve günlük yaşamlarının ayrılmaz bir parçası olarak dijital teknolojilere bağımlı hale geldiklerini ortaya koymaktadır. Rapor, özellikle düşük gelirli ailelerdeki çocukların çevrim içi risklere daha fazla maruz kaldığını ve dijital uçurumun hâlâ ciddi bir sorun olduğunu vurgulamaktadır (UNICEF, 2025).

Türkiye özelinde yapılan araştırmalar da bu küresel tablo ile benzerlik göstermektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen "Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması" sonuçlarına göre, Türkiye'deki çocukların %91,3'ü internet kullanıcısıdır. Bu çocuklar en fazla video izleme, çevrimiçi derslere katılma ve oyun oynama amaçlarıyla interneti kullanmaktadır (TÜİK, 2024). Bu bulgular, dijital dünyanın aile yaşamına olan etkisinin ne denli güçlü olduğunu göstermektedir. Artık çocukluk deneyimi, yalnızca fiziksel ve sosyal çevre ile değil, dijital ortamlarla da şekillenmektedir.

Dijital ebeveynlik kavramı, bu yeni ihtiyaçlara cevap vermek üzere ortaya çıkmıştır. Livingstone ve Helsper (2008, s. 581), "ebeveyn arabuluculuğu" kavramını öne sürerek ebeveynlerin çocuklarının internet kullanımını düzenleme biçimlerini dört ana strateji altında toplamıştır: aktif birlikte kullanım, etkileşim kısıtlamaları, teknik kısıtlamalar ve izleme. Bu stratejiler, ebeveynlerin çocuklarını dijital ortamlarda korumaya çalışırken aynı zamanda onların sosyal ve eğitsel faydalardan yararlanmalarını sağlamaya yönelik çabalarını yansıtmaktadır. Dijital ebeveynliğin önemi yalnızca çocukların risklerden korunmasıyla sınırlı değildir. Aynı zamanda dijital teknolojilerin sunduğu fırsatların verimli şekilde değerlendirilmesi de ebeveynlerin temel sorumlulukları arasındadır. Eğitim kaynaklarına erişim, sosyal ağlarda iletişim becerilerinin gelişimi, yaratıcılığı teşvik eden dijital içerikler, çocukların sağlıklı gelişimi için kritik fırsatlar sunmaktadır. Ancak mevcut literatür, ebeveynlerin çoğu zaman tutarsız yaklaşımlar sergilediklerini, teknolojiyi kimi zaman "çocuk bakıcısı" olarak kullandıklarını, kimi zaman da ödül-ceza mekanizmasının bir aracı haline getirdiklerini ortaya koymaktadır (Adam Karduz & Keleşoğlu, 2020, s. 3621). Bu durum,

ebeveynlerin rehberlik rollerinin netleştirilmesi ve doğru modellerle desteklenmesi gerektiğini göstermektedir.

Türkiye’de dijital ebeveynlik bağlamında önemli girişimlerden biri, kamusal yayıncılık yapan TRT tarafından hayata geçirilen TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi’dir. 2017 yılında kurulan bu platform, ebeveynlere çocuk gelişimi, okul ve öğrenme, çocuk psikolojisi ve medya okuryazarlığı gibi konularda rehberlik eden içerikler sunmaktadır. Platformun temel amaçlarından biri, ebeveynlere medya konusunda bilinç kazandırmak, ekran odaklı yaşamın olumsuz etkilerini azaltmak ve çocuklara sağlıklı dijital alışkanlıklar kazandırmaktır (Taşkıran, 2018). Bu bağlamda TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi, Türkiye’de ebeveynlerin dijitalleşme sürecinde destek alabilecekleri önemli kurumsal girişimlerden biri olarak değerlendirilmektedir. Ancak kamu yayıncılığı yapan TRT’nin sürdürdüğü bu girişimi konu edinen akademik çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu çalışma hem literatüre katkı sağlaması hem de mevcut eksikliklerin tespit edilerek giderilmesi yönünde öneriler sunması bakımından önemlidir.

Bu çalışmanın amacı, TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi’nin internet sitesinde yayınlanan medya ile ilgili içerikleri analiz ederek, bu içeriklerde hangi ebeveynlik stillerinin daha fazla vurgulandığını ortaya çıkarmaktır. Araştırma, ebeveynlik ve dijitalleşme alanında önemli bir boşluğu doldurmanın yanı sıra, ebeveynlerin dijital dünyadaki rollerini kavramsallaştırmalarına da yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Araştırma, “TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi internet sitesinde yayınlanan medya içeriklerinde hangi ebeveynlik stilleri ön plana çıkmaktadır ve bu içerikler ebeveynlere nasıl bir dijital ebeveynlik modeli sunmaktadır?” problemi doğrultusunda iki araştırma sorusu ekseninde gerçekleştirilmiştir:

1. TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi’nde yer alan medya içerikleri hangi ebeveynlik stillerini öne çıkarmaktadır?
2. İçeriklerin ebeveynlere sunduğu mesajlarda risk ve fırsat boyutları nasıl dengelenmektedir?

Dijital Çağda Aile

Aile kurumu her dönemde toplumda ve kültürde yaşanan değişimlerden etkilenmektedir. İçinde yaşadığımız dijital çağın getirdiği yenilikler ve değişimler de aile üzerinde farklı boyutlarda etkilere yol açmaktadır. Bu bağlamda en belirgin değişimlerden birisi de ebeveynlerin çocuklarını yetiştirme biçimlerine dair beklentilerdir. Modernleşme süreçleri boyunca küçülen ve çekirdek aile formuna bürünen aile yapısı, geniş aile bağlarını zayıflatmıştır. Bu süreçte, geleneksel olarak aile fertlerine atfedilen görev ve sorumlulukların bir kısmı da medyaya devredilmiştir (Özyürek, 2022, s. 34).

Dijital medya araçları, günümüzün sürekli değişen medya ortamında ebeveyn ve çocukların etkileşimlerinin kritik bir boyutunu temsil etmektedir. Özellikle son yıllarda internet ve sosyal medya platformlarının kullanımında gözlemlenen artışlar, ebeveynlerin çocuklarıyla olan medya alışkanlıklarını etkilemektedir. Günümüzde medya bireyler tarafından temel bilgi kaynağı olarak görülmektedir. Özellikle çocuklar edindikleri bilgilerin büyük bölümünü geçmişte olduğu gibi ebeveynlerinden değil, dijital medya araçlarından almaktadır (Pembecioğlu, 2013, s. 476).

Küresel ölçekte verilerin yetersizliği söz konusu olsa da gelişmiş ülkelerde 15 yaşındaki çocukların %97’si evinde internet erişimine sahiptir. Çocuklar sosyal medya kullanımı, video oyunları oynamak ve video izlemek gibi farklı amaçlarla interneti kullanmaktadır (UNICEF, 2025, s. 3). Türkiye’deki veriler de dünya geneline benzerlik göstermektedir. 2024 yılında TÜİK tarafından ilk kez bağımsız bir araştırma olarak gerçekleştirilen Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım

Araştırması (TÜİK, 2024), Türkiye’deki çocukların internet kullanım pratiklerine ışık tutması açısından önem taşımaktadır. Araştırma sonuçlarına göre Türkiye’de çocukların %91,3’ü internet kullanıcısıdır. Çocuklar interneti en fazla video izleme, çevrimiçi derslere katılma ve oyun oynama amaçlarıyla kullanmaktadır. Sosyal medya kullanıcısı çocukların oranı %66,1’dir ve en popüler platformlar sırasıyla Youtube, Instagram, Tiktok ve Snapchat’tir. Araştırma bulguları arasında en dikkat çekici olanlardan birisi ise yalnızca çocukların kullanımında olan bilişim teknolojisi ürünlerinin oranıdır. Buna göre 2024 yılında çocukların %63,8’i, bilgisayar, akıllı telefon, akıllı saat ve oyun konsolu ürünlerinden en az bir tanesinin sadece kendi kullanımına özel olduğunu belirtmiştir. Bu ölçüde yoğun bir kullanım, dijital dünyanın eğitim, sosyalleşme, bilgi edinme, yaratıcılık gibi konularda sunduğu sayısız fırsatın yanı sıra kötüye kullanım, bağımlılık, siber zorbalık, uygunsuz içeriklere maruz kalma ve kişisel verilerin gizliliği gibi ciddi riskleri de beraberinde getirmektedir. Dolayısıyla dijital ebeveynlik, sadece bireysel bir sorumluluk değil, aynı zamanda toplumsal bir gereklilik haline gelmiştir (Özaydın Aydoğdu vd., 2024, s. 1070).

Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı 2024–2028’de dijitalleşme ve aile konusuna geniş bir yer ayrılarak dijitalleşmenin aile yapısı, değerleri ve iletişimi üzerinde derin etkiler yarattığı vurgulanmıştır (Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2024, ss. 51-60). Buna göre internet erişiminin artışıyla birlikte çocukların çevrim içi ortamlarda maruz kaldığı riskler daha kritik hale gelmekte, sosyal medya bağımlılığı aile bireylerinin psikolojik sağlığını tehdit ederek bilişsel ve sosyal gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle aile dostu içeriklerin yaygınlaştırılması, ebeveynlerin bilinçlendirilmesi, güvenli kullanım alışkanlıklarının teşviki ve dijital bağımlılıkların azaltılması hedefleri öncelik taşımaktadır. Ayrıca, risklerle mücadelede kurumlar arası iş birliği ve medya sektörüyle eşgüdüm gerekliliği özellikle vurgulanmaktadır.

Dijital teknolojilerin kullanımı aileleri farklı biçimlerde ve farklı şiddette etkilese de kimi benzerliklere rastlamak mümkündür. Örneğin birçok ailede dijital teknolojiler, ailenin birlikte geçirdiği kaliteli zamanı azaltmaktadır. Gerek çocuklar gerek yetişkinler, ailenin bir arada geçirdiği zamanlarda dahi ilgilerini mobil cihazlara yönlendirmektedir. Mobil cihazlar ve internet teknolojileri ile birlikte her an ulaşılabilir olma durumu, yetişkinlerin evdeyken bile çalıştıkları işe uzun zaman ayırmalarını beraberinde getirmektedir. Çocuklar ise dijital teknolojiler aracılığıyla ebeveyn denetiminden uzak bir ortama ulaşmaktadır. Böylece aile içi iletişim azalmakta, aile bireyleri ise yalnızlaşmaktadır (Sayar & Benli, 2020, ss. 153-155).

Dijital Ebeveynlik

Ebeveynlik stilleri ile ilgili araştırmalar 20. yüzyılın ikinci yarısında hız kazanmıştır ve farklı özelliklere sahip çeşitli ebeveynlik stilleri önerilmiştir. Bu konuda öncü sınıflandırmalardan birisi Baumrind’e (1967) aittir. O ebeveynliği denetim, olgunluk beklentisi, iletişimin açıklığı ve şefkat/ilgi boyutları üzerinden tanımlayarak üç ebeveynlik stili ortaya koymuştur. Yetkin stilde ebeveyn, yüksek denetimi yüksek ilgi ve akıl yürütmeye dayalı açık iletişimle birleştirir. Bu iklimde çocuklar öz denetimli, özgüvenli, girişken, keşfe açık ve genel olarak dengeli görünür. Otoriter stil, yüksek denetimi düşük ilgi ile birleştirir. Gücün sık kullanıldığı, akıl yürütmenin sınırlı olduğu bu atmosfer, görelî öz denetimle birlikte mutsuzluk, içe kapanma ve düşük akran yakınlığı üretir. İzin verici stil ise düşük denetim, düşük beklenti ve tutarlı yönlendirme eksikliği içerir. Bu durumda çocuklar düşük öz denetim ve öz yeterlik, yenilikten kaçınma ve bağımlı eğilimler sergiler. Maccoby ve Martin (1983) ise bu sınıflandırmaya dördüncü bir stil olarak ihmalkâr ebeveynliği eklemiştir. İhmalkâr ebeveynlerin çocuklarına ayıracak zamanları yoktur. Onların temel ihtiyaçlarını karşılarlar fakat bir yakınlık göstermezler.

Geleneksel ebeveynlik tanımları geçmişten günümüze ebeveyn-çocuk ilişkisini tanımlamak adına yol gösterici olsa da günümüz çocukları dijital teknolojilerle çevrili ve geçmiştekinden çok

daha farklı bir ortamda büyümektedir. Uluslararası araştırmalar, çocukların giderek daha erken yaşlarda internet kullanmaya başladığını ve tüm internet kullanıcıları içinde çocuklar ile ergenlerin önemli bir paya sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Çocukların bu dijital ortamda büyümeleri, ebeveynlerin de onları koruyup yönlendirebilmek için dijital dünyaya uyum sağlamalarını zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla hızla gelişen teknolojinin aile yaşamında yarattığı köklü dönüşümler, ebeveynlik ve çocukluk kavramlarının dijital çağ bağlamında yeniden düşünülmesini ve tanımlanmasını gerekli kılmaktadır (Zeybekoğlu Akbaş & Dursun, 2020, s. 2250).

Dijital çağda ebeveynlerin en temel ikilemi, çocuklarının çevrim içi ortamların sunduğu fırsatlardan güvenli ve verimli bir şekilde yararlanmalarını sağlarken aynı zamanda onları olası risklerden koruyabilmektir. Mevcut çalışmalar, ebeveynlerin bu konuda tutarsız davranabildiklerini; kimi zaman teknolojiyi ev işleri sırasında bir tür “çocuk bakıcısı” olarak, kimi zaman da çocukların davranışlarını yönlendirmede ödül veya ceza aracı olarak kullanma eğilimi taşıdıklarını ortaya koymaktadır (Adam Karduz & Keleşoğlu, 2020, s. 3621).

Dijital ebeveynlik (Çakır & Gedik, 2026; Ergin & Ergin, 2022; Zeybekoğlu Akbaş & Dursun, 2020) konusu ile ilgili çalışmalar büyük oranda 21. yüzyılın ilk yıllarına dayanmaktadır. Bu alandaki öncü çalışmasında Livingstone ve Helsper (Livingstone & Helsper, 2008, s. 581) dijital ebeveynlik kavramını kullanmasalar da çocukların internet kullanımını düzenlemeye yönelik ebeveyn uygulamalarını kapsayan bir kavram olarak "ebeveyn arabuluculuğu" ifadesini kullanarak bir çerçeve oluşturmuşlardır. Buna göre ebeveynler genellikle çocuklarının medya kullanımını düzenlemeye çalışırlar. Bu çabanın temel amacı, medya kullanımının eğitsel ve sosyal avantajlarından faydalanırken onun çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmektir. Ebeveynler bu konuda dengeyi sağlamak için basit kısıtlamaların ötesine geçerek farklı yaklaşımlar sergilerler.

Dijital ebeveynlik, en temel tanımıyla, ebeveynlerin çocuklarının dijital ortamları güvenli ve uygun bir şekilde kullanmalarına destek olmak için sahip olmaları gereken yeterlilikleri ifade eder (Özaydın Aydoğdu vd., 2024, s. 1070). Bu kavram, geleneksel ebeveynlik sorumluluklarının dijital dünyada da sürdürülmesini; çocukların eğitimi, korunması ve güvenliğinin dijital ortamlarda sağlanmasını belirtir. Dijital çağ, ebeveynlik pratiklerini dönüştürmüş ve ebeveynlerin rollerini genişletmiştir; artık ebeveynlerden çocuklarını dijital araçların risklerinden korumanın yanı sıra, dijital dünyanın sunduğu fırsatları değerlendirme konusunda da onlara rehberlik etmeleri beklenmektedir (Aslan & Zinderen, 2024, s. 78). Bir dijital ebeveyn; çağın dijital gereklerini yadsımayan, temel düzeyde dijital araçların kullanımına hâkim, dijital ortamlardaki olanakların ve risklerin farkında olan, çocuğunu bu risklere karşı koruyabilen, dijital araçların doğru kullanımı hakkında çocuğuna rol model olan, kişi haklarına sanal ortamda da saygı duyulması gerektiğini aşıl原因 ve teknolojik gelişmelere daima açık anne ve babadır (Yay, 2019, s. 11). Bu "dijital" kavramı, oyun, eğlence, araştırma, vakit geçirme gibi herhangi bir amaç için kullanılabilen her türlü elektronik aracı kapsamaktadır.

Kaynaklarda ebeveynlerin çocukların medya kullanımındaki aracılık rolü farklı kategorilerde tanımlanmıştır. Kabul gören bir yaklaşıma göre dijital ebeveynlik beş temel tema altında ele alınır: dijital okuryazarlık⁹, farkında olma, kontrol, etik ve yenilikçilik (Kabakçı Yurdakul vd., 2013, s. 888). Bu roller, ebeveynlerin dijital dünyada çocuklarına rehberlik etme biçimlerini şekillendirir.

⁹ Dijital okuryazarlık, e-öğrenme, uzaktan eğitim ve dijital becerilerin sürdürülebilir kalkınmadaki rolüne ilişkin farklı çalışmalar için ayrıca bk. Aydın et al., 2022; Kurtdede Fidan & Yazıcı, 2023; Menteşe & Genç, 2021; Saraçoğlu & Düger, 2025; Şimşek, 2022; Yılmaz & Temiz, 2023, 2024; Bilen & Kaban, 2020; Çubukcu, 2026.

Dijital okuryazarlık, sadece dijital cihazları veya yazılımları kullanma yeteneği değil, aynı zamanda dijital ortamda belirli becerilere sahip olmayı ve internette aramaların nasıl yapılacağını, klavyenin nasıl kullanılacağını bilmenin ötesine geçmeyi de içerir. Ebeveynlerin teknolojiyi temel düzeyde kullanabilmesi, teknolojik sorunlara karşı tolerans göstermesi, interneti teknik açıdan bilmesi, dijital yenilikleri takip etme isteğinin olması ve bilgi iletişim teknolojilerindeki gizlilik politikalarını bilmesi gerekmektedir (Aslan & Zinderen, 2024, s. 79).

Dijital ebeveynlerin internet ortamındaki fırsatların ve risklerin farkında olmaları, çocuklarına olumlu örnek teşkil etmeleri, çocuklarının sorunlu kullanımlarını bilmeleri ve onları dijital ortamda tehlikelere karşı kontrol edebilmeleri gerekmektedir. Çocuklarla açık iletişim kurmak, öğretmenler ve diğer ebeveynlerden tavsiye almak, çocukların kullandığı uygulamaları denemek bu rolün önemli gerekliliklerindendir. Ebeveynler, çocuklarının dijital dünyada maruz kalabileceği yasadışı içerik, pedofiller, siber zorbalık, zararlı bilgiler, dolandırıcılık gibi risklerin yanı sıra, küresel bilgiye erişim, eğitim kaynakları, sosyal ağlar ve eğlence gibi olanakların da farkında olmalıdır (Yay, 2019, s. 16).

Livingstone ve Helsper (2008, s. 587) ise ebeveynlerin çocuklarının internet kullanımını düzenlerken uyguladığı uygulamaları ve kuralları dört ana başlık altında toplamaktadır:

1. Aktif Birlikte Kullanım (Active Co-use): Ebeveynlerin çocuğun çevrimiçi etkinliği hakkında konuşması, çevrimiçi olduklarında yakınlarında durması veya ekranı izlemesi gibi etkinlikleri içerir. Bu yaklaşım, çocuğun çevrimiçi aktivitesi hakkında yorum yapmayı veya rehberlik etmeyi daha olası hale getirir. Ebeveynler arasında en çok tercih edilen stratejidir.

2. Etkileşim Kısıtlamaları (Interaction Restrictions): Bu kısıtlamalar genellikle kullanıcılar arası etkileşime odaklanır ve ebeveynler tarafından büyük endişe kaynağı olarak görülür. Çocukların e-posta, sohbet odaları, anlık mesajlaşma ve indirme gibi etkinliklerini yasaklamayı içerir.

3. Teknik Kısıtlamalar (Technical Restrictions): İnternet'e özgü bu strateji, belirli etkinlikleri filtrelemek veya engellemek için yazılım kullanmayı ifade eder. Filtreleme yazılımı kurmak (%33) ve izleme yazılımı kurmak (%23) gibi uygulamalar azınlıkta kalan bir grup tarafından uygulanmaktadır.

4. İzleme (Monitoring): Ebeveynin, çocuk çevrimiçi etkinliğini bitirdikten sonra (gizlice veya açıkça) kontrol etmesini içerir. Ziyaret edilen siteleri kontrol etmek (%30) veya e-postaları kontrol etmek (%17) bu kapsamdadır.

Ebeveynlerin bahsedilen aracılık stratejilerini ne kadar titizlikle uyguladıkları, büyük ölçüde ailenin ait olduğu kültür ve sosyoekonomik durumla ilişkilidir. Orta ve üst-orta sınıf aileler büyük oranda dışavurumcu güçlendirme etiğini benimserler. Bu tip aileler çocukların bireysel haklarına, kendini ifade etme özgürlüğüne ve gelecekteki başarıya hazırlık amacıyla medyayı kullanmaya odaklanır. Daha alt sosyoekonomik statüdeki aileler ise saygılı bağlantılılık etiğini benimserler. Bu yaklaşım, ebeveyn otoritesine saygıya ve aile bireyleri arasındaki güçlü aile bağlarını sürdürmeye odaklanır. Bu aileler, dış dünyadaki riskler nedeniyle ailenin çıkarlarını bireyin haklarının üstünde tutma eğilimindedir. Bu nedenle çocukların medya kullanımını kısıtlama eğilimi bu tür ailelerde daha yüksektir (Clark, 2013, s. 157).

Dijital ebeveynlik konusu her ne kadar çocukların dijital medyayı kullanımı ile ilgili ebeveyn yaklaşımlarını kapsayan genel bir çerçevede ele alınsa da güncel çalışmalar dijital ebeveynliğin aynı zamanda ebeveynlerin kendi dijital alışkanlıklarını da kapsamaya başlamıştır. Zira ebeveynlik yalnızca çocukla doğrudan kurulan etkileşimlerde değil, ebeveynlerin günlük dijital pratiklerinde de şekillenmektedir (Tang & Liu, 2025).

Dünyada Dijital Ebeveynlere Yönelik Eğitimler ve Uygulamalar

Ebeveynlerin medya okuryazarlığı konusunda yeterli donanıma sahip olmaları medya egemen dünyada çocukların ihtiyaç duydukları rehberliğe ulaşabilmelerinin bir ön koşuludur. Ancak en az iki nesildir anne-babaların, çocuklarının medya deneyimlerine benzeyen kişisel referanslarının olmadığı da bilinen bir gerçektir. Bu noktada ebeveynler medya okuryazarlığı eğitimine gereksinim duymaktadır. Buna rağmen medya okuryazarlığına yönelik eğitimler ağırlıklı olarak K-12¹⁰ seviyesindeki öğrencilere odaklanmakta, ebeveynlerin bu alandaki ihtiyaçlarını yeterince karşılayamamaktadır (Haywood & Sembiente, 2023, s. 80). Oysa iyi birer ebeveyn olma sorumluluğu günümüzde dijital dünyadaki risk ve fırsatlardan haberdar olmanın yanı sıra çocukların ekranla kaç yaşında tanışacakları, günlük kullanım süreleri, hangi içerikleri tüketecekleri, çevrimiçi tehditlerden nasıl korunacakları vb. pek çok konuda karar verilmesini gerekli kılmaktadır. Birkaç nesil önceki anne-babaların gündeminde olmayan bu yeni soru/nlar ebeveynlerin dijital okuryazarlık ya da medya okuryazarlığına yönelik bilgi eksikliklerini gideren ve onlara rehberlik eden programlara olan ihtiyacı artırmıştır.

ABD merkezli uluslararası kâr amacı gütmeyen Aile Çevrimiçi Güvenlik Enstitüsü (The Family Online Safety Institute/FOSI) bu alandaki ihtiyacı karşılamaya yönelik faaliyet gösteren kuruluşlardan biridir. Çevrimiçi dünyayı aileler ve çocuklar için daha güvenli hale getirmeyi amaçlayan kuruluş bünyesindeki Dijital Ebeveynlik Programı ile anne babalara ve bakıcılara çocuklarıyla birlikte dijital dünyada gezinmeleri için bilgi ve özgüven kazandırmayı hedeflediğini belirtmektedir (Family Online Safety Institute, t.y.-a). Söz konusu programa yakından bakıldığında ebeveynlere yönelik bilgilendirici içeriklerin oldukça geniş bir kapsamda hazırlandığı görülebilmektedir. Bunun başlıca göstergesi hazırlanan içeriklerin sadece konularına göre değil aynı zamanda aygıt ve platformlara göre de sınıflandırılmasıdır. Programda yer alan içerikler yalnızca konu başlıklarına göre değil; aynı zamanda kullanılan cihazlar (ör. akıllı saat, tablet, akıllı TV) ve platformlar (ör. TikTok, Roblox, YouTube) özelinde de sınıflandırılmıştır. Ayrıca, dijital itibar, siber zorbalık, dijital vatandaşlık gibi medya okuryazarlığıyla ilişkili temalara yönelik bilgilendirici yazılar da ebeveynlerin erişimine sunulmaktadır. Kuruluşun Şubat 2025'te yayınladığı Digital Wellbeing Summer Challenge adlı rehberinde ebeveynlere 28 gün süresince çocuklarıyla birlikte yapabilecekleri çevrimiçi ve çevrimdışı aktivite önerileri sunulmaktadır (Family Online Safety Institute, t.y.-b). Hazırlanan rehber bu yönüyle dijital araçların aile içi iletişimi ve paylaşımı artırabilme potansiyelini de dikkat çekmektedir. Tüm bu ayrıntılı öneri ve sınıflandırmalar dijital ebeveynlere yönelik rehberliğin çocuklarda ekran süresinin sınırlanması, sosyal medyanın zararları gibi klasik başlıkların ötesinde çok yönlü bir yaklaşımla ele alınmaya başlandığını göstermektedir.

İngiltere'de London School of Economics Medya ve İletişim Bölümü tarafından yürütülen Parenting for a Digital Future platformu da dijital çağda çocuk büyüten ebeveynlere yardımcı olmayı hedefleyen bir diğer oluşumdur (Parenting for a Digital Future, t.y.). "Dijital Bir Gelecek İçin Ebeveynlik" adlı bir araştırma projesinin parçası olarak faaliyete geçirilen blog güncel teknolojik gelişmeler, medya düzenlemeleri, platformların aile üzerindeki etkisi gibi konularda düzenli olarak içerik yayınlamaya devam etmektedir. Bunların yanı sıra ebeveynlere dijital teknolojilerin çocuklar üzerindeki etkilerine dair haberler, akademik yayınlar ve dünyanın farklı yerlerinde gerçekleştirilen bilimsel araştırmalar da sunulmaktadır. "Dijital dünyada nöro çeşitliliğe sahip çocuklara ebeveynlik etmek", "Algoritmalar ve yapay zekâ çağında 'dijital okuryazarlık' nasıl olmalı?", "Dijital Toplumun İçinde: Dijital Eşitsizlik", blogda yer verilen yazılara örnektir.

Dijital ebeveynlere destek sağlayan girişimler çalışma alanları ve biçimleri ile de farklılaşabilmektedir. Küresel Ebeveynlik Girişimi (Global Parenting Initiative) de orta ve düşük

¹⁰ K-12 eğitimi, "anaokulundan on ikinci sınıfa kadar olan çocuklara verilen eğitim" olarak tanımlanmaktadır (Collings English Dictionary, t.y.).

gelirli Güney ülkelerindeki ebeveynlere yönelik çalışmalarıyla öne çıkmaktadır. Farklı paydaşların bir araya gelmesiyle oluşan girişimin temel hedefi ebeveynleri ihtiyaç duydukları bilgi ve araçlarla donatarak çocuğa yönelik istismar, şiddet ve sömürüyü önlemek, bunun yanı sıra çocukların öğrenme potansiyellerini geliştirmektir (Global Parenting Initiative, t.y.-a). Oyun odaklı ebeveynliği merkeze alan girişim ParentText, ParentChat ve ParentApp gibi ebeveynlik destek teknolojilerini de geliştirmektedir. Girişimin Güney Afrika'daki üyelerinden Profesör Cathy Ward, klasik ebeveyn destek programlarının faydalı olmakla birlikte dünyadaki pek çok ebeveyn için erişilemez olduğunu belirtmekte, bu destek hizmetlerinin dijitalleşmesinin daha fazla ebeveyne ve bakıcıya ulaşılabilmesi yönünden önemli olduğunu altını çizmektedir (Global Parenting Initiative, t.y.-b).

Dijital dünyanın hızla değişen atmosferinde çocuk yetiştiren ebeveynlerin ihtiyaç duyduğu rehberlik ihtiyacı Avrupa Birliği (AB) tarafından finanse edilen projelerle de desteklenmektedir. Ebeveynler İçin Medya Okuryazarlığı (Meli for Parents) projesi bunun bir örneğidir. Proje medya okuryazarlığı eğitimlerinin genellikle gençlere yönelik olduğu ve ebeveynlerin bu alandaki bilgi ihtiyaçlarının karşılanmadığı sorunundan yola çıkmakta, bu alandaki politika açığını ebeveynlere yönelik dijital medya eğitimleri ve araçları geliştirerek gidermeyi hedeflemektedir. Bu eğitim programlarının temel amacı, ebeveynlere dijital medyayı nasıl kullanacakları ve çocuklarının çevrimiçi etkinliklerine nasıl katılacakları hakkında gereksinim duydukları teknik bilgileri kazandırmaktır (MeLi Parents, t.y.). Benzer bir amaç doğrultusunda geliştirilen bir diğer AB destekli proje de APRICOT'tur. Bu projenin diğerlerinden ayrılan yönü medya okuryazarlık eğitimlerini sadece anne-babalar için değil aynı zamanda büyükanne ve büyükbabalar için de önemli olduğunu vurgulaması ve buna yönelik eğitimler sunmasıdır. Proje bu kapsamda özellikle ileri yaştaki yetişkin öğrencilerin medya okuryazarlıklarını ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir (Apricot4Parents, t.y.).

Tüm bu örnekler göstermektedir ki dijital çağda ebeveynlere medya okuryazarlığı becerileri kazandırmak hem çocukların çevrimiçi dünyada güvende olmalarını sağlamak hem de aile içi iletişimi güçlendirmek adına kritik bir öneme sahiptir ve dünyanın farklı ülkelerinde bu ihtiyacı karşılamaya yönelik girişimlerin sayısı artmaktadır.

Türkiye'de Dijital Ebeveynlere Yönelik Hizmetler ve TRT Ebeveyn Akademisi

Türkiye'de ebeveynlere dijital okuryazarlık ve/veya medya okuryazarlığı becerileri kazandırmaya yönelik hangi faaliyetlerin yapıldığına bakıldığında çeşitli sivil toplum örgütleri ve kamu kuruluşlarının çalışmalar yaptıkları görülmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2025 yılında "Çocukların Dijital Risklerden Korunmasında Ebeveyn Rehberi" adlı bir kılavuz yayınlamaya dijital dünyada bilişim teknolojilerinin çocuklara yönelik tehditleri ve fırsatları ele almıştır (Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2025). Bir sivil toplum kuruluşu olarak faaliyet gösteren Çocuk Vakfı 2013 yılında Çocuk ve Medya Hareketi'ni başlattığını duyurmuş, topluma medya okuryazarlığı becerileri kazandırmayı hedefleyen (Çocuk Vakfı, t.y.) vakıf aynı yılın Kasım ayında İstanbul'da 1. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi düzenlemiştir (Anadolu Ajansı, 2013).

Üniversite düzeyinde faaliyetlere bakıldığında ise İngiltere merkezli Parenting for a Digital Future'a benzer bir çalışmanın İstanbul Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi düzeyinde gerçekleştirildiği görülmektedir. Medya Bölümü öğretim üyesi Dr. Esra Bilgiç'in hayata geçirdiği projenin temel misyonu "dijital medya ve çocuk ilişkisine dair dünyada farklı akademik disiplinlerde öne çıkan temel tartışmaları Türkiye'deki ebeveyn, eğitimci ve ilgili tüm paydaşların gündemine sunmak" olarak belirtilmektedir. "Yasaklama yönlendir" mottosuyla hareket eden projenin internet sitesinde çocuk ve medya ilişkisine dair farklı konularda bilgilendirici yazılara ve podcastlere yer verilmektedir (Dijital Medya ve Çocuk, t.y.).

Türkiye'de kamusal yayıncılık yapan TRT de ebeveynlere medya okuryazarlığı konusunda yol gösterici olmaya çalışan kurumlar arasındadır. Kurumun 2017'de hayata geçirdiği "TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi" internet sitesi ve sosyal medya kanalları üzerinden çocuk gelişimine dair her konuda anne-babaları bilgilendirici içeriklere yer vermektedir. Ebeveyn Akademisi'nin internet sitesinde içerikler "Çocuk Gelişimi", "Okul ve Öğrenme", "Çocukla Yaşam" ve "Çocuk Psikolojisi" kategorileri altında yer almaktadır (TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi, t.y.). Bu kategorilerden anlaşıldığı üzere platform doğrudan medya ya da dijital okuryazarlık konusuna odaklanmamakta, ancak bunlara yönelik içeriklere de yer vermektedir. Nitekim "Ekran odaklı yaşam kısır döngüsünü kırabilmek" ve "Ebeveynlere medya okuryazarlığı anlamında yol gösterici olmak" TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nin temel hedefleri arasında gösterilmektedir (Taşkiran, 2018).

Yöntem

Bu çalışmada TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nin internet sitesindeki medyayla ilgili yazı ve videolara nitel içerik analizi uygulanmıştır.

Araştırmanın örneklemini TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nin internet sitesinde yer alan video ve makale türlerindeki 127 içerik oluşturmaktadır. TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nde "Çocuk Gelişimi", "Okul ve Öğrenme", "Çocukla Yaşam" ve "Çocuk Psikolojisi" başlıkları altında pek çok farklı konuda eğitici ve bilgilendirici içeriğe yer verilmektedir. Bu içerikler arasından medyayla ilişkili olanlara ulaşabilmek için her bir kategorinin altında yer alan tüm paylaşımlar incelenmiş ve bunlar arasında medya ve dijital araçların kullanımıyla ilgili olanlar tespit edilerek listelenmiştir. Ulaşılan en eski içerik 2022 Ocak, en yeni içerik ise 2025 Ekim tarihlidir. Çalışmanın örneklemini 47'si video, 80'i makale olmak üzere ulaşılan bu 127 içerikle sınırlıdır.

Örneklemin belirlenmesinin ardından bir kodlama şablonu hazırlanmış ve iki araştırmacı tarafından Microsoft Excel üzerinden bir ön kodlama gerçekleştirilmiştir. Bu ön kodlamada farklı yıllarda paylaşılan makale ve video türünde 14 içerik seçilmiş, toplamda 84 kodlama yapılmıştır. Kodlayıcılar arası uyum Miles ve Huberman'ın (1994, s. 64) "Güvenilirlik=Uzlaşma Sayısı/Uzlaşma+Uzlaşmama Sayısı" formülüne göre hesaplanmış ve benzerliğin %94 olduğu saptanmıştır. Şablonda tespit edilen eksikliklerin giderilmesinin ardından aşağıdaki kategorilere göre kodlama tamamlanmıştır:

1. İçeriğin paylaşım tarihi: İçeriğin hangi yılda ve ayda paylaşıldığı manuel olarak kodlanmıştır.
2. İçeriğin vurgusu: Bu kategoride içeriğin dijital araçlara ya da medya kullanımına yönelik nasıl bir vurgu yaptığı kodlanmıştır. Alt kodlar şunlardır:
 - Fırsat/fayda
 - Risk/zarar/tehdit
 - Hem riskler hem de fırsatlar
 - Nötr
3. İçerikte konu edilen medya ortamı ya da cihaz: Bu kategoride içeriğin neyle ilgili olduğuna bakılmıştır. Alt kategoriler şunlardır:
 - Cihazlar/akıllı cihazlar
 - Dijital oyunlar
 - Sosyal medya
 - Dijital platformlar/akış platformları

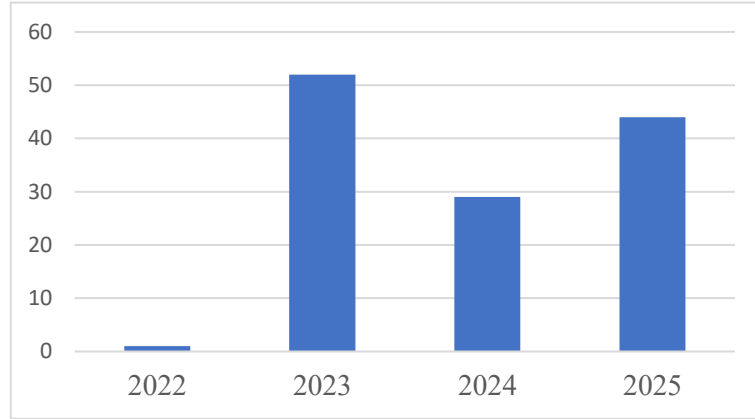
- İçerik
- Yapay zekâ
- 4. İçerikte öne çıkan bilgi kaynağı: Bu kategoride yayınlanan yazı ya da videonun bilgi kaynağı kodlanmıştır. Alt kategorileri şunlardır:
 - Uzman Görüşü
 - Bilimsel Çalışmalar
 - Kurumsal Kaynaklar (Siberay, guvenliyoyna.org vb. kaynaklar)
 - TRT Haber (TRT Haber'den alınan içerikler)
- 5. İçerikte öne çıkarılan dijital ebeveynlik stilleri: Livingstone ve Helsper (2008, s. 581)'ın internet kullanımına yönelik dört ebeveynlik stili bu çalışmada daha geniş kapsamlı ele alınmış ve şu kategoriler dijital ebeveynlik stilleri olarak kodlanmıştır:
 - Aktif birlikte kullanım: Ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte dijital araçları kullanmasını ifade eder.
 - Etkileşim kısıtlamaları: Çocukların dijital medya kullanımına yönelik süre, içerik türü veya etkinlik düzeyinde kural koymak suretiyle kısıtlamaların getirilmesidir.
 - Teknik kısıtlamalar: Çocukların dijital araçları kullanımına yazılım, filtre, ebeveyn denetim araçları gibi teknolojik yollarla sınır koymayı ifade etmektedir.
 - İzleme: Çocukların dijital ortamdaki faaliyetlerinin sonradan geriye dönük olarak gözden geçirilmesi ve denetlenmesidir.
- 6. İçerikte öne çıkan yaş grubu: Bu kategoride çocuklara dair herhangi bir yaş grubuna odaklanıp odaklanılmadığına bakılmıştır. İçeriklerde çocukluğa dair bahsedilen bir dönem (ergenlik, bebeklik vb.) ya da yaş varsa manuel olarak kodlanmıştır.

Bu çalışmada veriler, TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi internet sitesinde Ocak 2022–Ekim 2025 Ekim arasında yayımlanan medya ve dijital teknoloji temalı 127 içerikten doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Örneklem belirlendikten sonra araştırma sorularına uygun bir kodlama şablonu geliştirilmiş, tüm içerikler; paylaşım tarihi, içerik vurgusu, konu edilen ortam/cihaz, bilgi kaynağı, öne çıkan dijital ebeveynlik stilleri ve vurgu yapılan yaş grubu kategorilerinde kodlanmıştır. Elde edilen veriler nitel içerik analizi yaklaşımıyla temalara ayrılmış, frekans ve eğilimler ortaya konarak bulgular araştırma soruları doğrultusunda yorumlanmıştır.

Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı içinde doküman incelemesine dayalı nitel içerik analizi deseninde yürütülmüştür. Doküman incelemesi, basılı ya da dijital ortamda üretilmiş metinlerin/medya içeriklerinin sistematik biçimde gözden geçirilerek araştırma sorularına yönelik anlam ve örüntülerin ortaya çıkarılmasını sağlayan bir veri toplama yöntemidir (Bowen, 2009). İçerik analizi ise metinlerin ya da anlamlı iletişim materyallerinin bağlamına ilişkin geçerli ve tekrarlanabilir çıkarımlar üretmek için kullanılan kural-temelli, sistematik bir analiz tekniğidir (Krippendorff, 2019). Bu çalışmada TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi web sitesindeki medya ve dijital teknoloji temalı metin ve videolar “doküman” olarak ele alınmış; içerikler, araştırma soruları doğrultusunda geliştirilen kodlama çerçevesiyle kategorilere ayrılarak yorumlanmıştır. Nitel içerik analizi, hem tümevarımsal (veriden kategori üretme) hem kuramsal yönlendirmeli (mevcut kavramlarla kategori kurma) biçimde uygulanabildiği için çevrimiçi ebeveynlik söylemlerinin hangi çerçevelerle kurulduğunu ve hangi temaların baskınlaştığını betimlemeye uygun görülmüştür (Hsieh & Shannon, 2005).

Bulgular

Bu araştırma, TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi web sitesinde yer alan “medya” temalı 127 içeriğin, içerik analiziyle incelenmesi sonucunda elde edilen bulguları ortaya koymaktadır. Analize dahil edilen 127 içerik, 2022–2025 yılları arasında yayımlanmıştır. Paylaşım sıklığında belirgin bir düzensizlik gözlemlenmiştir. Bazı aylarda 10’dan fazla içerik üretilirken, bazı dönemlerde medya konulu herhangi bir içerik yayınlanmadığı görülmüştür. Yıllara göre paylaşılan içeriklerin dağılımı incelendiğinde, en fazla içeriğin 52 adet ile 2023 yılında, en az içeriğin ise bir adet ile 2022 yılında paylaşıldığı görülmektedir.

Şekil 1. Yıllara Göre Yayınlanan “Medya” Temalı İçerik Sayıları

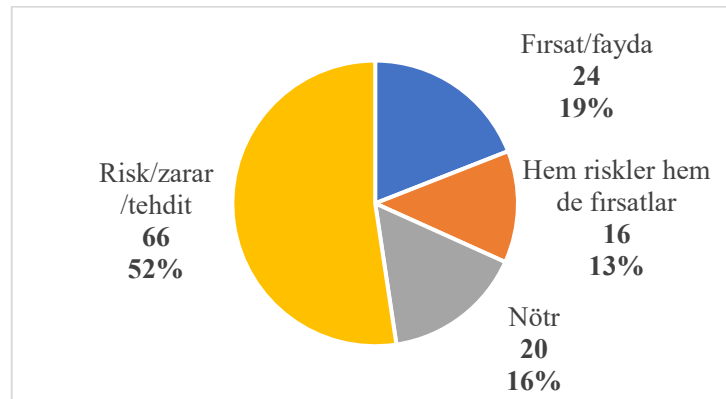
Çalışmada incelenen içeriklerin çoğunlukla risk ve tehdit söylemi taşıdığı görülmüştür. Ele alınan 127 içerikten 66’sı (%51,9) medyayı çocuklar için potansiyel zarar ve tehdit kaynağı olarak çerçevelemiştir. Bu bağlamda medya ve dijital araçlar, çocukların “kendisinden korunması gereken” bir alan olarak temsil edilmiştir. “Akıllı telefon 13 yaşından önce zararlı”¹¹, “Yapay zeka çocukları tembelleştiriyor mu?”¹², “Çocuklara teknoloji kullanımı yasaklanmalı mı?”¹³ başlığıyla paylaşılan içerikler buna örnekler. Ebeveynlerin dijital teknolojilerin taşıdığı risklere ve zararlara dair bilgilendirilmeleri elbette yanlış değildir. Ancak uyarıcı nitelikteki bu içeriklerin sayıca fazlalığı ve zarar/tehdit söyleminin baskın olması, bu teknolojilerin sağladığı yararların ve sunduğu fırsatların göz ardı edilmesi riskini taşımaktadır. Bu olgu literatürde “medya paniği” kavramıyla açıklanmaktadır.¹⁴ Dijital teknolojilerin özellikle çocuklar üzerindeki etkilerini dramatize eden söylemler, medyayı yalnızca risk odağı olarak sunma eğilimindedir. Ancak bu tür tek yönlü çerçeveler, ebeveynlerin dijital araçlara ilişkin faydalı ve yaratıcı kullanım biçimlerini geri plana itmekte; internetin öğrenme, yaratıcılık ve iletişim potansiyelini gölgelemektedir. Bu açıdan bakıldığında ebeveynlere medya konusunda yol gösterme amacı taşıyan içeriklerde risk bilincinin yanında pozitif dijital deneyimlerin de teşvik edilmesi gereklidir.

¹¹ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/makale/akilli-telefon-13-yasindan-once-zararli-27516103>

¹² <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/yapay-zeka-cocuklari-tembellestiriyor-mu-24632342>

¹³ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/cocuklara-teknoloji-kullanimi-yasaklanmali-mi-16783904>

¹⁴ Genellikle ahlaki panik kavramıyla iç içe geçen medya paniği, medya anlatılarından önemli ölçüde etkilenen belirli olay veya olguların tetiklediği artan endişe ve korku durumunu ifade eder. Korkuların medya kanalları aracılığıyla güçlendirilmesi, yalnızca bireysel algıları değiştirmekle kalmaz, aynı zamanda yaygın davranış değişikliklerine de yol açabilir. Medya paniği kavramı ile ilgili daha detaylı bilgi için bkz. Drotner, 1999.

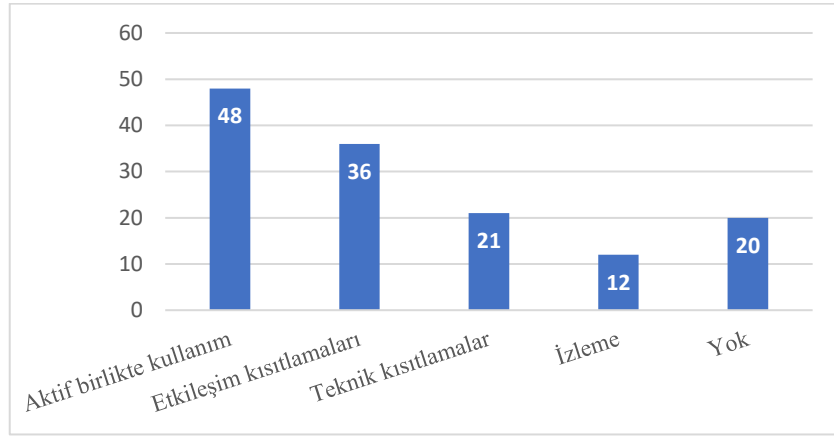

Şekil 2. İçeriklerin Genel Söylemi

Araştırma kapsamındaki 127 içeriğin 98'inde (%77,1), farklı alanlardan akademisyenler, pedagog, psikolog, hekim gibi alanında uzman kişilerin bilgisine başvurulduğu belirlenmiştir. Ebeveynlik, çocuk gelişimi ve dijital medya gibi hassas konularda uzman katkısının yoğunluğu, platformun bilimsel otoriteye dayalı bilgi üretimini öncelediğini göstermektedir.

İçeriklerde öne çıkarılan ebeveynlik stilleri arasında aktif birlikte kullanım yaklaşımının yoğunluk taşıdığı görülmüştür. Bu yaklaşım, ebeveynin çocuğun medya kullanımı sürecine yalnızca denetleyici değil, katılımcı ve rehberlik eden bir figür olarak dahil olmasını öngörmektedir. Bununla birlikte 36 içerikte etkileşim kısıtlamaları, 21 içerikte ise teknik kısıtlamaların vurgulanmış olması, dijital deneyimin kontrol altında tutulması gerektiğine dair kayda değer bir izlenim bırakmaktadır. Ayrıca içeriklerin yarısından fazlasında dijital teknolojilerin risklerine ve zararlarına vurgu yapılmasıyla da tutarlılık göstermektedir. Elde edilen bulgu, literatürde önerilen dijital ebeveynlik modelleriyle de uyumludur. İncelenen içeriklerin 20'sinde ise belirgin bir dijital ebeveynlik stiline rastlanmamıştır.

Araştırmanın ulaşılan bir diğer dikkat çeken bulgu da dijital teknolojiler ve medya kullanımına dair paylaşımların odak noktasının çocuklar olmasıdır. Yalnızca birkaç içerikte ebeveynlerin medya kullanımına odaklanılmıştır. “Sosyal Medya Bağımlısı Bir Ebeveyn Misiniz?”, “Ebeveynler İçin A'dan Z'ye Güvenli İnternet Kullanımı” başlıklı yazılar buna örnektir. Ancak medya eğitiminde çocukların tükettiği içeriklere odaklanmanın yanında ebeveynlerin de bilinçli dijital medya kullanıcıları olmasının teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır. Güncel araştırmalar, dijital ebeveynliğin yalnızca çocuğun medya kullanımını yönetme stratejilerinden ibaret olmadığını, ebeveynin kendi dijital alışkanlıklarını da kapsadığını göstermektedir (Livingstone & Helsper, 2008; Clark, 2011). Ancak TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nde ebeveynlere yönelik medya kullanımı tavsiyeleri azınlıkta kalmaktadır. Bu sayının artırılması, hatta daha üst yaş gruplarını da içerek şekilde genişletilmesinde fayda vardır. Zira ebeveynlik yalnızca çocukla kurulan etkileşimlerle değil, ebeveynin gündelik dijital pratikleri aracılığıyla da biçimlenmektedir. Bu nedenle ebeveynlerin kendi çevrimiçi davranışlarının da ele alınması, dijital ebeveynlik politikalarının kapsamını genişletmektedir. Özetle, dijital teknolojiler ve artan medya kullanımına bağlı sorunlar sadece çocukları değil onları yetiştiren ebeveynleri de etkilemektedir. Bu anlamda TRT Ebeveyn Akademisi'ndeki içeriklerin yetişkinlerin dijital dünyada yaşadığı güçlükleri göz ardı ettiğini söylemek mümkündür.

Şekil 3. Dijital Ebeveynlik Stilleri

İnternet sitesindeki içeriklerin konu çeşitliliği dikkat çekicidir. En sık işlenen konu akıllı cihazlar ve dijital araçlar olup, bu temada 36 içerik üretilmiştir. Bunu medya içerikleri üzerine hazırlanan 25 içerik ve dijital oyunlar konulu 23 içerik takip etmektedir. Diğer konular arasında sosyal medya kullanımı, çevrimiçi güvenlik, siber zorbalık, ekran süresi, dijital okuryazarlık ve aile içi iletişim yer almaktadır. Bu dağılım, ebeveynlik içeriğinin geniş bir konu yelpazesine yayıldığını göstermektedir. Ancak önemli miktarda içeriğin teknoloji merkezli olması, dijital dünyanın sosyal ve kültürel yönlerinin yeterince temsil edilmediğini düşündürmektedir. Medyayı yalnızca teknik bir araç değil, kültürel bir deneyim alanı olarak ele alan içeriklerin artırılması, ebeveynlerin çocuklarıyla daha nitelikli medya pratikleri geliştirmesine katkı sağlayacaktır.

Tablo 1: Konu Edinilen Dijital Ortam

Dijital Ortam	İçerik Sayısı
Cihazlar/akıllı cihazlar	36
İçerik	25
Dijital oyunlar	23
Yapay zekâ	16
Sosyal medya	13
Diğer	17

Ebeveyn Akademisi'nin içeriklerinde yapay zekânın ayrı bir kategori olabilmesi de dikkat çeken bir diğer bulgudur. “Yapay zekanın günümüz çocuklarının yaşamındaki yeri nedir?”¹⁵, “Makine önyargısı nedir?”¹⁶, “Yapay zekâda çocuklar için fırsatlar ve riskler”¹⁷ gibi içerikler güncel teknolojik gelişmelerin de yakından takip edildiğini göstermesi yönüyle önemlidir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Dijitalleşme hayatın her alanını dönüştürdüğü gibi ebeveyn-çocuk ilişkilerini de yeniden şekillendirmekte, anne ve babalar kendilerinden önceki kuşakların hiç tecrübe etmediği yeni soru ve sorunlarla yüzleşmektedir. Bilişim teknolojilerinin ve sosyal medyanın hızlı yükselişiyle birlikte ebeveynler hem bu yeni nesil araçları etkili kullanabilmek hem de çocuklarını doğru bir biçimde yönlendirebilmek adına dijital okuryazarlık ve medya okuryazarlığı becerilerine gereksinim duymaktadır. Dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi de Türkiye'de de üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve devlet kurumları dijital okuryazarlık ve medya okuryazarlığını artırmaya yönelik

¹⁵ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/yapay-zekanin-cocuklarin-yasamindaki-yeri-24632344>

¹⁶ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/makine-on-yargisi-nedir-24631109>

¹⁷ <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/video/yapay-zekada-cocuklar-icin-firsatlar-ve-riskler-24632036>

çalışmalar yapmaktadır. Bu makale Türkiye'de ebeveynlere bu becerileri kazandırmayı hedefleyen TRT Ebeveyn Akademisi'ni konu edinmektedir. Çalışma kapsamında TRT Ebeveyn Akademisi'nin internet sitesinde medya ve dijital teknolojilere dair ebeveynleri bilgilendirmek için hazırlanmış yazı ve videolar nitel içerik analiziyle incelenmiştir.

Bulgular TRT Ebeveyn Akademisi'nin yazılı ve videolu içerikleriyle ebeveynleri teknolojik cihazların etkili kullanımı, faydalı ve zararlı içerikler, dijital oyunlar, yapay zekâ, sosyal medya, siber zorbalık vb. pek çok konuda anne-babaları bilgilendirdiğini göstermektedir. İnternetin güvenli kullanımına dair somut önerilerin yanı sıra "Makine önyargısı nedir?" ya da "Yapay zekâ terapisi güvenilir mi?" gibi güncel tartışmaların bizzat alanındaki uzmanlar tarafından değerlendirilmesi olumlu ve yerinde bir uygulamadır. Ancak TRT Ebeveyn Akademisi'nin medya ve dijital teknolojilere dair yayınlarında geniş bir konu çeşitliliği bulunmakla birlikte içeriklerin yarısından fazlasında bir risk ve tehdit vurgusu olduğu görülmektedir. Farklı bir ifadeyle Ebeveyn Akademisi'nin içerikleri bu yeni nesil teknolojilerin yararları ya da fırsatlarından ziyade zararlarına dikkat çekmektedir. Ebeveynlerin mevcut ya da olası tehlikelere karşı bilgilendirilmeleri ya da uyarılmaları gerekli olmakla birlikte bu yeni nesil teknolojilerin ya da çevrimiçi faaliyetlerin çoğunlukla olumsuz bir bağlam içerisinde ele alınması hem medya paniğine neden olabilmekte hem de aynı teknolojilerin sağladığı fayda ve fırsatları geri plana itmektedir. Ayrıca dijital teknolojilerle insan ilişkisini yalnızca etkileyen-etkilenen/zarar gören ekseninde ele almak, ebeveynleri ve çocukları pasifleştiren bir çerçevedir. Oysa dijital araçlar, doğru yönlendirildiğinde aile içi iletişimi zayıflatmak yerine güçlendirebilir (Nikken & Oprea, 2018). Görüntülü konuşma uygulamalarıyla uzaktaki aile bireyleriyle kurulan bağlar, ortak dijital oyun deneyimleri veya çevrimiçi üretim platformlarında birlikte içerik oluşturma örnekleri, bu etkileşimsel boyutu görünür kılmaktadır. Bu noktada dijital ebeveynlik söylemi, yalnızca koruyucu değil, aynı zamanda katılımcı ve üretken bir modele yönelmelidir. Ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte içerik üretmeleri, dijital araçları yaratıcı ve paylaşımcı biçimde kullanmaları, medya kültürünü tek yönlü tehdit alanından çıkararak karşılıklı öğrenme alanına dönüştürebilir.

Araştırmanın dikkat çekici bir diğer sonucu ise TRT Ebeveyn Akademisi'nde medya ve dijital teknolojilerin kullanımına dair uyarıcı ve bilgilendirici nitelikteki içeriklerin çocuk merkezli hazırlanması ve çocukluğun tek bir yaş grubu gibi ele alınmasıdır. Farklı bir ifadeyle incelenen içeriklerin çok sınırlı bir kısmında doğrudan bir yaş grubu, ya da bebeklik, ergenlik gibi belirli bir dönemden bahsedilmektedir. Oysa çocukluk insan hayatının ilk 18 yılını kapsayan uzun bir döneme karşılık gelmektedir ve çocukların yaşlarına göre medya ve teknoloji kullanımları da farklılaşmaktadır. Henüz okula dahi gitmeyen bir çocuğun ekran kullanım süresi ile üniversiteye hazırlanan bir gencin ekran süresinin farklı olması bunun basit bir örneğidir. Hazırlanan içeriklerin ve ebeveynlere verilen tavsiyelerin çocuğun içinde bulunduğu yaş grubunun ihtiyaçları ve eğilimleri gözetilerek detaylandırılmasının daha faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca ebeveynlerin yapması gereken sadece çocuklarının medya kullanımını sınırlamak ya da düzenlemek değil aynı zamanda onlara iyi birer rol model olabilmektedir. Ve bu öncelikle yetişkin bir birey olarak kendi medya kullanımlarını faydalı ve dengeli bir biçimde sürdürebilmelerini gerektirmektedir. Buradan hareketle TRT Ebeveyn Akademisi'nin çocuk merkezli bakış açısını genişleterek ebeveynlerin hatta çoğu zaman çocuğa bakım veren anneanne/babanne-dede gibi bir üst kuşağın da ihtiyaçlarını ve sorunlarını gözetken içeriklere yer vermesi faydalı olacaktır.

Çalışmada incelenen içeriklerde hangi dijital ebeveynlik stillerinin tavsiye edildiğine bakıldığında ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte medya kullanımını ifade eden aktif birlikte kullanımın ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Aktif birlikte kullanım genellikle ailecek film izleme, dijital oyunları birlikte oynama gibi tavsiyeleri içermektedir. Bunlara ilaveten ebeveynlere çocukların çevrimiçi aktivitelerini ve etkileşimlerini kurallar ya da teknik yazılımlarla sınırlandırmaları, geriye dönük izlemeleri/kontrol etmeleri tavsiye edilmektedir. Bu tavsiyeler Livingstone ve Helsper'in

(2008, s. 587) dijital ebeveynlik stratejileriyle uyumludur. Buna karşın paylaşımcı medya kullanımı ve etkileşimli rehberliğe dair somut örneklerinin eksikliği de dikkat çekmektedir. Literatürde, medya tüketimini aktif ve birlikte yapılan bir etkinliğe dönüştürmenin çocukların eleştirel düşünme ve iletişim becerilerini geliştirdiği vurgulanmaktadır. Bu araştırmanın literatüründe de yer verilen bazı uygulamalar iyi birer örnek niteliğindedir. Yurt dışında bu tür yaklaşımlara örnek teşkil eden uygulamalardan biri, Raising Children Network platformundaki film rehberleridir. Bu rehberlerde ailelere çocuklarıyla birlikte izleyebilecekleri filmler önerilirken, film sonrasında hangi temaların tartışılabileceği de belirtilmektedir. Böylece medya kullanımı, pasif bir tüketim değil, aktif ve etkileşimli bir aile içi etkinlik haline gelmektedir. Benzer biçimde Family Online Safety Institute tarafından yayımlanan Digital Wellbeing Summer Guide, ailelere çevrimiçi ve çevrimdışı etkinliklerden oluşan 28 günlük dijital farkındalık programı sunmaktadır. Bu tür içerikler, Türkçeye uyarlanarak ebeveynlere somut uygulama önerileri sağlayabilir. Böyle bir yaklaşım, dijital ebeveynliği soyut bir uyarı alanından çıkarıp, pratik bir rehberlik zeminine taşıyacaktır.

Bu çalışmada TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi'nin internet sitesindeki medya konulu içerikler dijital okuryazarlık ebeveynlik stilleri literatüründen yararlanılarak incelenmiştir. Gelecek çalışmalarda bu kapsamın genişletilerek platformdaki diğer içeriklere de odaklanması ve psikoloji, pedagoji, eğitim bilimleri gibi farklı disiplinlerin bakış açılarından yeni çalışmaların yapılması faydalı olacaktır. Ayrıca Türkiye’de ve küresel ölçekte benzer amaçla faaliyet gösteren platformlar da ele alınarak karşılaştırmalı analizler yapılması, platformların geliştirilmesi ve sürdürülmesi için de katkı sağlayacaktır.

References

- Adam Karduz, F. F., & Keleşoğlu, F. (2020). Covid-19 sürecinde dijital ebeveynliğin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Social Sciences Studies Journal*, 6(68), 3619-3635. <https://doi.org/10.26449/sssj.2585>
- Anadolu Ajansı. (2013). 1. Türkiye Çocuk ve Medya Kongresi sona erdi. <https://www.aa.com.tr/tr/yasam/1-turkiye-cocuk-ve-medya-kongresi-sona-erdi/204040>
- Apricot4Parents. (t.y.). About. <https://apricot4parents.org/about/>
- Aslan, D., & Zinderen, A. (2024). Ebeveynlerin dijital ebeveynlik rollerini üstlenme süreçlerinin çocukların bilinçli medya tüketimine yansımaları. *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi*, 46, 75-96. <https://doi.org/10.17829/turcom.1489277>
- Aydın, R., İşlek, M., & Gökbulut, B. (2022). Öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerinin ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 17(5), 913–939. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.62771>
- Baumrind, D. (1967). Child care practices anteceding three patterns of preschool behavior. *Genetic Psychology Monographs*, 75(1), 43-88.
- Bilen, Ö., & Kaban, A. (2020). Dijital okuryazarlık dersini uzaktan eğitim yöntemiyle alan öğrencilerin e-öğrenmeye yönelik tutumları. *Turkish Studies – Information Technologies and Applied Sciences*, 15(3), 389–400. <https://doi.org/10.47844/TurkishStudies.44914>
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Clark, L. S. (2013). *The parent app: understanding families in the digital age*. Oxford university press.
- Collings English Dictionary. (t.y.). K-12. Collings English Dictionary. <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/k-12>
- Çakır, H., & Gedik, E. (2026). Kuşaklararası sosyal değişme ve babalığın dijital dönüşümü. *Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 21(2), 751–799. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.88260>
- Çocuk Vakfı. (t.y.). Harekete çağrı. <https://cocukvakfi.org.tr/calisma-alanlarimiz/cocuk-ve-medya-hareketi/harekete-cagri/>
- Çubukcu, Z. (2026). Sürdürülebilir kalkınma amaçlarının gerçekleştirilmesinde dijital okuryazarlık becerilerinin rolü. *Turkish Studies – Economics, Finance, Politics*, 21(1), 397–444. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.87293>
- Dijital Medya ve Çocuk. (t.y.). Anasayfa. <https://dijitalmedyavecocuk.bilgi.edu.tr/>
- Drotner, K. (1999). Dangerous media? Panic discourses and dilemmas of modernity. *Paedagogica Historica*, 35(3), 593-619. <https://doi.org/10.1080/0030923990350303>
- Ergin, B., & Ergin, E. (2022). Dijital yerliler ve onların akıl hocası dijital ebeveynler. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 17(1), 49–71. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.54967>
- Family Online Safety Institute. (t.y.-a). About Us. <https://fosi.org/about-us/>
- Family Online Safety Institute. (t.y.-b). Digital Wellbeing Summer Challenge – Week 3. <https://fosi.org/program/digital-wellbeing-summer-challenge-week-3/>

- Global Parenting Initiative. (t.y.-a). Global Parenting Initiative Helps Children Thrive. <https://globalparenting.org/news/global-parenting-initiative-helps-children-thrive/>
- Global Parenting Initiative. (t.y.-b). Home. <https://globalparenting.org>
- Haywood, A., & Sembiente, S. (2023). Media literacy education for parents: A systematic literature review. *Journal of Media Literacy Education*, 15(3), 79-92. <https://doi.org/10.23860/JMLE-2023-15-3-7>
- Hsieh, H.-F., & Shannon, S. E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277-1288. <https://doi.org/10.1177/1049732305276687>
- Kabakçı Yurdakul, I., Dönmez, O., Yaman, F., & Odabaşı, H. F. (2013). Dijital ebeveynlik ve değişen roller. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(4), 883-896.
- Krippendorff, K. (2019). *Content analysis: An introduction to its methodology*. SAGE Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781071878781>
- Kurtdede Fidan, N., & Yazıcı, A. (2023). Sosyal bilgiler dersinde Web 2.0 araçları kullanımına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 18(3), 945–965. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.66917>
- Livingstone, S., & Helsper, E. J. (2008). Parental mediation of children's internet use. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 52(4), 581-599. <https://doi.org/10.1080/08838150802437396>
- Maccoby, E. E., & Martin, J. A. (1983). Socialization in the context of the family: Parent-child interaction. İçinde *Handbook of child psychology: Vol. 4. Socialization, Personality, and Social Development* (ss. 1-101). Wiley.
- MeLi Parents. (t.y.). About. <http://www.meli4parents.eu/about>
- Menteşe, S., & Genç, O. (2021). Öğretim elemanlarının dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(5), 2341–2358. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.52389>
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook* (2nd ed). Sage Publications.
- Özaydın Aydoğdu, Y., Somyürek, S., & Yıldız Durak, H. (2024). Mobil dijital ebeveynlik uygulamasının katılım, işlevsellik, estetik ve bilgi boyutlarının değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 60, 1069-1089. <https://doi.org/10.53444/deubefd.1388335>
- Özyürek, A. (2022). *Dijital dünyada ebeveyn olmak. içinde dijital çağda çocuk ve ebeveyn olmak* (ss. 29-55). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Parenting for a Digital Future. (t.y.). About This Blog. <https://blogs.lse.ac.uk/parenting4digitalfuture/about/about-this-blog/>
- Pembecioğlu, N. (2013). TRT çocuk/çocuklar için eğitim hedeflerinin eğlenceli içeriğe dönüşmesi sürecinin araştırılması. İçinde *1. Türkiye çocuk ve medya kongresi bildiriler kitabı* (C. 1, ss. 473-511). Çocuk Vakfı Yayınları.
- Saraçoğlu, G. K., & Düger, S. (2025). İlkokul düzeyinde teknoloji eğitimi: Türkiye ve Finlandiya örneği. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 20(4), 779–796. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.86553>

- Sayar, K., & Benli, S. (2020). *Dijital çocuk* (5. bs). Kapı Yayınları.
- Şimşek, Ş. (2022). Türkçe ders kitaplarında dijital yetkinlik. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 17(3), 469–484. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.57919>
- Tang, Y., & Liu, J. (2025). Digital parenting and children's subjective well-being: The mediation role of children's digital overuse. *Child Indicators Research*. <https://doi.org/10.1007/s12187-025-10271-5>
- Taşkıran, K. (2018). *Trt çocuk ebeveyn akademisi'ne bir bakış*. TRT Uluslararası Çocuk Medyası Konferansı, İstanbul.
- TRT Çocuk Ebeveyn Akademisi. (t.y.). Anasayfa. <https://ebeveynakademisi.trtcocuk.net.tr/>
- TÜİK. (2024). Çocuklarda bilişim teknolojileri kullanım araştırması 2024. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Cocuklarda-Bilisim-Teknolojileri-Kullanim-Arastirmasi-2024-53638>
- Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2024). Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı 2024–2028. <https://ulusaleyem.aile.gov.tr/media/mlgarif1/ailenin-korunmasi-ve-gu-c-lendirilmesi-vizyon-belgesi-ve-eylem-planı.pdf>
- Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2025). Çocukların Dijital Risklerden Korunmasında Ebeveyn Rehberi. https://aileyili.gov.tr/media/mvnpnqoj/di-ji-tal_ebeveyn-rehberi_flipbook-1.pdf
- UNICEF. (2025). Childhood in a Digital World. <https://www.unicef.org/innocenti/reports/childhood-digital-world>
- Yay, M. (2019). *Dijital ebeveynlik* (2. bs). Yeşilay Yayınları.
- Yılmaz, G., & Temiz, E. (2023). Müzik eğitiminde dijital okuryazarlığın yeri ve önemi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 18(3), 1123–1135. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.65770>
- Yılmaz, G., & Temiz, E. (2024). Müzik eğitiminde dijital okuryazarlığın yeri ve önemi (Düzeltilme yazısı). *Turkish Studies – Educational Sciences*, 19(3), 607.
- Zeybekoğlu Akbaş, Ö., & Dursun, C. (2020). Teknolojinin aileye etkisi: Değişen ailenin dijital ebeveyn ve çocukları. *Turkish Studies-Social Sciences*, 15(4), 2245–2265. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.43395>
- Zeybekoğlu Akbaş, Ö., & Dursun, C. (2020). Teknolojinin aileye etkisi: Değişen ailenin dijital ebeveyn ve çocukları. *Turkish Studies – Social Sciences*, 15(4), 2245–2265. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.43395>

ETHICAL DECLARATIONS

Research and Publication Ethics

We declare that this article is an original work and was prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. The article has not been published elsewhere and is not currently under review by another journal.

All sources used in the study have been cited in accordance with academic standards. We declare that the study does not contain plagiarism, fabrication, falsification, or manipulation of data, and that the research findings have been presented in accordance with the principles of scientific integrity.

Author Contributions

We designed, conducted, and analyzed the study and prepared the report for this article. We have reviewed and approved the final version of the article and agreed to its publication.

Conflict of Interest

We declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

Funding

This research did not receive any specific grant, financial support, or funding from any public, commercial, or non-profit funding agencies.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

During the preparation of this manuscript, artificial intelligence tools may have been used solely for limited purposes such as language editing, translation assistance, and stylistic improvement. Any AI-assisted translations or language corrections were carefully reviewed and verified by us. Artificial intelligence tools were not used to generate the core scientific content, research design, analysis, or scholarly conclusions. All academic responsibility for the content of the manuscript rests entirely with us.

Copyright and Permissions

We confirm that all necessary permissions for copyrighted materials have been obtained where required and that the manuscript does not violate any intellectual property rights.

Author Approval

We confirm that they have read and approved the final version of the manuscript and consent to its submission and publication.

ETİK BEYANLAR**Araştırma ve Yayın Etiği**

Bu makalenin özgün bir çalışma olduğunu ve bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlandığını beyan ederiz. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup başka bir dergide değerlendirme sürecinde değildir.

Çalışmada kullanılan tüm kaynaklar akademik kurallara uygun biçimde atıflanmıştır. Çalışmanın intihal, veri uydurma, veri tahrifi veya manipülasyon içermediğini; araştırma bulgularının bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun şekilde sunulduğunu beyan ederiz.

Yazar Katkısı

Çalışmanın tasarlanması, yürütülmesi, analizi ve makalenin raporlama aşamasını birlikte yürüttük. Makalenin son hâlini okuyup onayladık ve yayımlanmasını kabul ettik.

Çıkar Çatışması

Bu makalenin yayımlanmasına ilişkin herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan ederiz.

Finansal Destek

Bu araştırma herhangi bir kamu kurumu, ticari kuruluş veya kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından finansal olarak desteklenmemiştir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarından yalnızca dil düzenleme, çeviri desteği ve anlatım iyileştirmesi amacıyla sınırlı ölçüde yararlanılmıştır. Yapay zekâ araçları tarafından yapılan çeviri ve dil düzenlemeleri tarafımızdan dikkatle kontrol edilmiştir. Yapay zekâ araçları çalışmanın bilimsel içeriğinin, araştırma tasarımının, analizlerinin veya akademik sonuçlarının oluşturulmasında kullanılmamıştır. Makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluk bize aittir.

Telif Hakları ve İzinler

Telif hakkı gerektiren materyaller kullanılmışsa gerekli izinlerin alındığını ve çalışmanın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan ederiz.

Yazar Onayı

Makalenin son hâlini okuduk, onayladık ve yayımlanmasını kabul ettiğimizi beyan ederiz.

Authors' Contribution Statement / Yazarların Katkı Oranı Beyanı

The researchers' contribution statement is as follows / Araştırmacıların katkı oranı beyanı şu şekildedir:

First author / 1. Yazar %60,

Second author / 2. Yazar %40.